

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SÉRIOVÉ VRAŽDY SPÁCHANÉ NA ÚZEMÍ
ČESKÉ REPUBLIKY**

Autor práce: Matyáš Hruška

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinované studium

Vedoucí práce: Mgr. Milan Kocík, MBA

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Matyáš Hruška

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Sériové vraždy spáchané na území České republiky

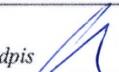
Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Serial Murders Committed In Czech Republic

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

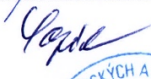

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul: Mgr. Milan Kocík, MBA

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2022

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem bakalářské práce je sestavit kriminologicky ucelený fenomenologický popis sériových vražd spáchaných na území České republiky. Vedlejším cílem práce je komparace případů sériových vražd a nalezení společných znaků.

Student: Matyáš Hruška	13.10.2022 datum	podpis
Vedoucí práce: Mgr. Milan Kocík, MBA	23.10.2022 datum	podpis

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	10.2.2023 datum	podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	13.2.2023 datum	podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	13.2.2023 datum	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí(mu) bakalářské práce Mgr. Milanu Kocíkovi, MBA za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HRUŠKA, M. *Sériové vraždy spáchané na území České republiky: bakalářské práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023. 59 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Kocík, MBA.

Bakalářská práce se zabývá fenoménem sériového vraždění na území České republiky. V úvodní části je vysvětleno základní názvosloví jako jsou pojmy kriminalita a násilná kriminalita. V další části jsou vysvětleny pojmy vrah, vražda a rozdělení několikanásobných vrahů s vytyčením rozdílů mezi jednotlivými druhy těchto vrahů. V poslední části teoretické části bakalářské práce je objasněna klasifikace sériových vrahů, a to jak klasifikace empirická, tak klasifikace dle motivu.

V praktické části jsou zpracovány kazuistiky čtyř známých českých sériových vrahů. Každá kazuistika obsahuje charakteristiku daného vraha, jeho stručný životopis a popis spáchaných vražd a poté shrnutí vraha v bodech. Kazuistiky jsou vyhodnoceny v tabulce se zaměřením na splnění cíle bakalářské práce – tedy nalezení společných znaků. Tato tabulka je poté v závěru práce okomentována textem.

Klíčová slova: sériová vražda, vrah, kriminalita, násilná kriminalita, motivace

ABSTRACT

HRUŠKA, M. *Seriál Murders Committed In Czech Republic: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and regional Studies, 2023. 59 pp. Supervisor: Mgr. Milan Kocík, MBA.

The bachelor's thesis deals with the phenomenon of serial murders committed in the territory of the Czech Republic. Concepts such as criminality and violent criminality are explained in the introductory part. In the next part of thesis, the concepts of murderer, murder and the division of multiple murderers are explained, outlining the difference between the individual types of these killers. In the last part of bachelor's thesis there is a clarification of the classification of serial killers – the empirical classification and the classification according to the motive.

Case studies of four famous serial killers are processed in the practical part. Each case report contains a description of the murderer, a brief biography and description of the murders he committed and then summary of the murderer. Case studies are evaluated in the chart. The chart focuses on fulfilling the goal of the bachelor's thesis – finding commonalities. The chart is annotated with text at the end of the thesis.

Key words: serial murder, murderer, criminality, violent crime, motivation

Obsah

1	Cíl a metodika bakalářské práce	10
2	Teoretická část	11
2.1	<i>Kriminologické pojetí násilné kriminality</i>	11
2.2	<i>Kriminalita.....</i>	11
2.3	<i>Násilná kriminalita</i>	12
2.3.1	Fenomenologie násilné kriminality	13
2.3.2	Vývoj násilné kriminality	15
2.3.3	Stav násilné kriminality.....	15
2.3.4	Struktura násilné kriminality	18
2.3.5	Dynamika násilné kriminality	18
2.4	<i>Trestný čin vraždy.....</i>	20
2.4.2	Skutková podstata vraždy	22
2.4.3	Druhy vražd	23
2.4.4	Statistika vražd v České republice	25
2.5	<i>Vrah.....</i>	25
2.5.1	Charakteristika vraha z kriminologického hlediska	25
2.5.2	Vrah z pohledu forenzní psychologie	26
2.5.3	Typologie pachatelů vražd.....	27
2.6	<i>Rozdělení mnohonásobných vrahů</i>	28
2.6.1	Sériový vrah.....	28
2.6.2	Masový vrah	29
2.6.3	Spree – Killer	30
2.7	<i>Sériový vrah.....</i>	30
2.7.1	Organizovanost x neorganizovanost	31
2.8	<i>Klasifikace pachatelů trestných činů sériových vražd.....</i>	32
2.8.1	Klasifikace empirická	32
2.8.2	Klasifikace dle motivu.....	33
3	Praktická část	37
3.1	<i>Jiří Straka – kazuistika č. 1.....</i>	37
3.1.1	Charakteristika	37
3.1.2	Stručný životopis a popis spáchaných vražd.....	38

3.1.3	Jiří Straka v bodech.....	39
3.2	<i>Ladislav Hojer – kazuistika č. 2</i>	41
3.2.1	Charakteristika	41
3.2.2	Stručný životopis a popis spáchaných vražd.....	41
3.2.3	Ladislav Hojer v bodech.....	43
3.3	<i>Ivan Roubal – kazuistika č. 3</i>	45
3.3.1	Charakteristika	45
3.3.2	Stručný životopis a popis spáchaných vražd.....	45
3.3.3	Ivan Roubal v bodech	47
3.4	<i>Václav Mrázek – kazuistika č. 4</i>	49
3.4.1	Charakteristika	49
3.4.2	Stručný životopis a popis spáchaných vražd.....	49
3.4.3	Václav Mrázek v bodech.....	51
	Diskuze	52
	Závěr	55
	Seznam použitých zdrojů	56
	Seznam zkratk	59

Úvod

Fenomén sériového vraždění je jedna z hrozeb novodobé společnosti. I když se na území České republiky této fenomén nevyskytuje tak často jako například v USA, je třeba si toto téma přiblížit a dostat do podvědomí. Sériová vražda se může týkat jakéhokoliv občana, protože každý sériový vrah je lidská bytost, která je jedinečná, a proto se motivace u sériových vrahů mnohdy liší. Díky technologiím a práci PČR ubírá dynamika vraždění na síle a jejich počet klesá. Cílem bakalářské práce je vytvořit ucelený popis kriminality, vražd a také faktoru motivace sériových vrahů. Dalším cílem bakalářské práce je nalezení společných znaků některých sériových vražd, které byly spáchány na území ČR.

V teoretické části bakalářské práce se proto autor zaměří na vysvětlení základního názvosloví, týkajícího se problematiky sériových vražd. V úvodní části bude provedena definice nejzákladnějších pojmů týkajících se práce, jako je kriminalita, násilná kriminalita, vrah, vražda. V další části práce se autor zaměří na klasifikaci sériových vražd – klasifikaci empirickou a klasifikaci dle motivu.

V praktické části jsou autorem vypracovány kazuistiky týkající se čtyř známých sériových českých sériových vrahů. Autor klade důraz na faktory, které vrahy ovlivňují, jako je například dětství vraha, jeho zázemí, studium nebo inteligenční kvocient daného vraha. Dále bude proveden stručný popis spáchaných vražd. V závěru práce jsou kazuistiky vyhodnoceny v přehledné tabulce a tato tabulka je na konci práce okomentována.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je sestavit kriminologicky ucelený fenomenologický popis sériových vražd spáchaných na území ČR. Vedlejším cílem práce je komparace případů sériových vražd a nalezení společných znaků.

V úvodní části je práce zaměřena na charakteristiku základního názvosloví, týkajícího se daného tématu. Budou objasněny důležité pojmy, jako je pojem násilná kriminalita a kriminalita. Autor se zaměří na fenomenologii a vývoj násilné kriminality v České republice. V druhé části bude vymezen trestný čin vraždy podle §140 zákona 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Bakalářská práce vysvětlí skutkovou podstatu trestného činu vraždy, objasní druhy vražd v ČR a bude graficky znázorněna statistika vražd v ČR.

Ve třetí části autor objasní pojem vrah, a to charakteristiku pojmu, typologii pachatelů vražd a pohled na pojem vrah z kriminologického hlediska a z hlediska forenzní psychologie. Dále autor rozdělí a charakterizuje pojmy masový vrah, spree-killer, sériový vrah a vytyčí rozdíly mezi nimi.

Ve čtvrté části bude objasněn pojem organizovanost x neorganizovanost sériového vraha a klasifikace sériových vražd – empirická a klasifikace dle motivu. Jednotlivé pojmy budou autorem charakterizovány.

V praktické části bakalářské práce budou zpracovány čtyři kazuistiky známých sériových vrahů s kladením důrazu na faktory ovlivňující pachatele sériových vražd již od útlého mládí. Kazuistiky budou poté shrnuty do přehledné tabulky, která obsahuje dané faktory. Tabulka slouží k naplnění vedlejšího cíle práce. Tabulka je poté komentována autorem.

2 Teoretická část

Jedním z cílů bakalářské práce je sestavit kriminologicky ucelený fenomenologický popis sériových vražd spáchaných na území České republiky. V teoretické části bakalářské práce proto bude provedena rešerše kriminologické, kriminalistické a trestněprávní literatury i dalších dostupných zdrojů.

2.1 Kriminologické pojetí násilné kriminality

Pro vymezení násilné kriminality, je třeba si v první řadě vysvětlit pojem kriminalita celkově.

2.2 Kriminalita

Kriminalita neboli zločinnost, její kontrola, pachatelé a oběti jsou předmětem zkoumání vědy nazývané se kriminologie. Kriminologie rozeznává dvojí pojetí kriminality. Juristické a sociologické. Podle juristického pojetí se zločinem rozumí jen to, co je za zločin (trestný čin) označeno zákonodárcem, tedy že kriminalitu představují pouze trestné činy uvedené ve zvláštní části trestního zákoníku. Na druhou stranu v sociologickém pojetí kriminalitu tvoří i ty sociálně patologické jevy, které trestní právo neupravuje, nicméně s trestným činem souvisí, nebo jsou dokonce mnohdy jeho příčinou. Jedná se například o zneužívání drog, alkoholismus, prostituci a jiné. Na rozdíl od juristického pojetí je tedy pojetí sociologické neurčité, avšak právě neurčitost je důležitá pro kritický náhled pro platnou právní úpravu. Ideální je tedy kombinace obou těchto přístupů, kdy výchozí je mínění juristické a pojetí sociologické umožňuje hodnocení zahrnující případné úvahy platného práva.¹

¹ GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 23-25 ISBN 978-80-7598-554-5.

2.3 Násilná kriminalita

Pojem násilná kriminalita je pojmem kriminologickým. Trestné činy, které se řadí do násilné kriminality, ale i ostatní trestné činy se nacházejí ve zvláštní části zákona č. 40/2009 Sb., dále jen „trestní zákoník“. Avšak trestné činy násilné kriminality můžeme najít napříč různými částmi trestního zákoníku. Konkrétně se jedná o Hlavu I – trestné činy proti životu a zdraví, Hlavu II – trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí, listovního tajemství, Hlavu IV – trestné činy proti rodině a dětem, Hlavu V – trestné činy proti majetku a Hlavu X – trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. Tomuto řazení odpovídají i statistiky Policie ČR, které jsou základním zdrojem dat o kriminalitě. Přehled veškerých trestných činů, které spadají do násilné kriminality, poskytuje tabulka č.1.

Tabulka č. 1 – TRESTNÉ ČINY SPADAJÍCÍ DO NÁSILNÉ KRIMINALITY ²

hlava I - Trestné činy proti životu a zdraví	§ 140, 142	vražda
	§ 141	zabití
	§ 143	usmrcení z nedbalosti
	§ 145 - 146a	úmyslné ublížení na zdraví
	§ 158	rvačka
	§ 159 - 162	usmrcení lidského plodu
hlava II - Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	§ 170, 171	omezování a zbavování osobní svobody
	§ 173	loupež
	§ 174	braní rukojmí
	§ 175	vydírání
	§ 176	omezování svobody vyznání
	§ 177	útisk
	§ 178	porušování domovní svobody
§ 179	porušování svobody sdružování a shromažďování	

² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

hlava IV - Trestné činy proti rodině a dětem	§ 195	opuštění dítěte nebo svěřené osoby
	§ 198	týrání svěřené osoby
	§ 199	týrání osoby žijící ve společném obydlí
	§ 200	únos dítěte a osoby stížená duševní poruchou
hlava V - Trestné činy proti majetku	§ 208	neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru
hlava X - Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	§ 323 - 326	násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci
	§ 352	násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
	§ 353	nebezpečné vyhrožování
	§ 354	nebezpečné pronásledování
	§ 144, 149, 172	ostatní násilné TČ (účast na sebevraždě, mučení a jiné nelidské a kruté zacházení, zavlčení)

Zdroj – vlastní zpracování, Policejní statistika, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ³

2.3.1 Fenomenologie násilné kriminality

Kriminalitu musíme nejdříve důkladně poznat, abychom byli schopni ji kontrolovat. V popisu stavu, struktury, dynamiky kriminality spočívá první ze dvou základních přístupů – přístup fenomenologický. Tento přístup využívá analýzu dat ze statistik nebo výzkumů. ⁴ Díky této analýze můžeme kromě počtu trestných činů zjistit také kolik těchto trestných činů bylo spácháno například recidivisty nebo pod vlivem alkoholu. Důležité je také zjistit, jakou část celkové kriminality kriminalita násilná tvoří.

³ Statistické přehledy kriminality za rok 2020. Policie České republiky [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2020.aspx>; zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ GRÍVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST, Ivana ZOUBKOVÁ, et al., op. cit., s. 25.

Obrázek č. 1 - Struktura celkové kriminality v roce 2021 ⁵

ČR – meziroční změna podle druhu kriminality leden - prosinec 2020 a 2021

registrováno 153 233 skutků
-12 292 skutků
-7,4 %

	2020	2021	rozdíl	rozdíl v %
neustanovená tr.-pr. kvalif.	51	52	1	1,9
násilné činy	12 247	11 958	-289	-2,3
vraždy	130	105	-25	-19,2
mravnostní činy	2 605	3 049	444	17,0
krádeže vloupáním	20 661	30 748	10 087	48,8
krádeže prosté	45 638	26 589	-19 049	-41,7
ostatní majetkové činy	15 817	20 225	4 408	27,8
ostatní kriminalita	25 013	24 780	-233	-0,9
zbývající kriminalita	24 946	23 312	-1 634	-6,5
hospodářské činy	18 528	12 510	-6 018	-32,4
vojen. a protiúst. činy	19	10	-9	-47,3
celková kriminalita	165 525	153 233	-12 292	-7,4

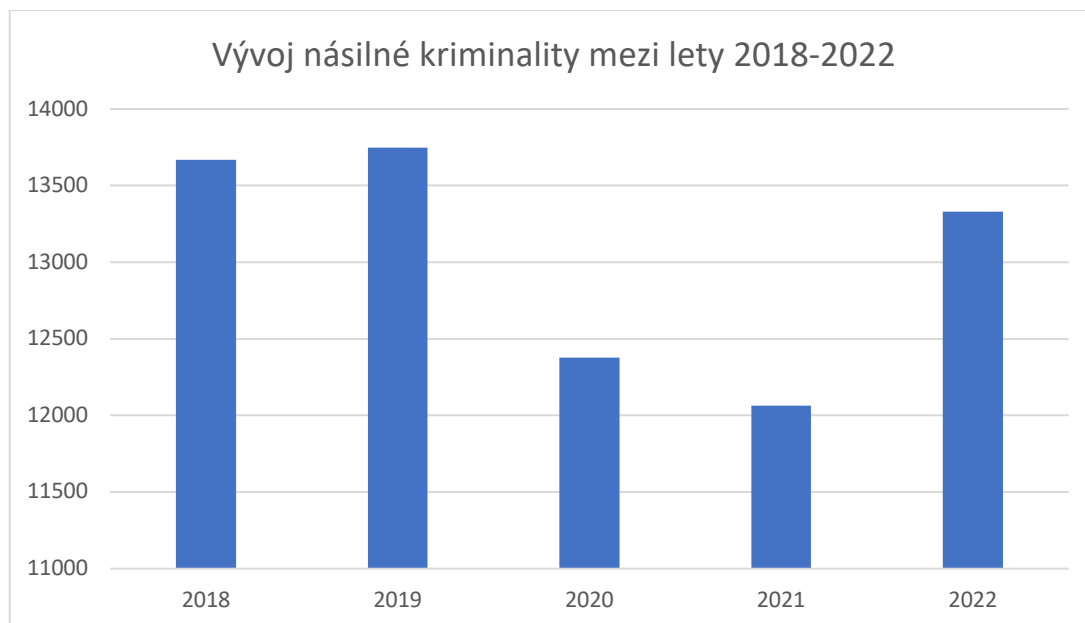
Zdroj – policejní statistiky ⁶

⁵ <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2022.aspx>

⁶ Kriminalita v roce 2021 - Policie České republiky. Úvodní strana-Policie České republiky [online]. Copyright © 2022 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 13.01.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kriminalita-v-roce-2021.aspx>

2.3.2 Vývoj násilné kriminality

Vývoj násilné kriminality – graf č. 1 ⁷

Zdroj: vlastní zpracování, policejní statistika

2.3.3 Stav násilné kriminality

Pokud chceme popsat stav kriminality, je pro nás rozhodující její rozsah. Rozsah na vymezeném území za sledované období v absolutních číslech udává například počet spáchaných trestných činů. Ve statistikách se ale také uvádí, kolik z těchto trestných činů bylo objasněno. Protože údaj o počtu spáchaných trestných činů při porovnávání hodnot v územních celcích s různou velikostí nezohledňuje počet obyvatel na daných územích, používá se proto k popisu stavu ještě jeden ukazatel, a to intenzita neboli úroveň kriminality. ⁸ Intenzita kriminality je vyjádřena indexem, který udává, jaký počet konkrétního trestného činu udává, jaký počet konkrétního trestného činu připadá na 100 000 obyvatel. ⁹

⁷ Vlastní zpracování, policejní statistiky

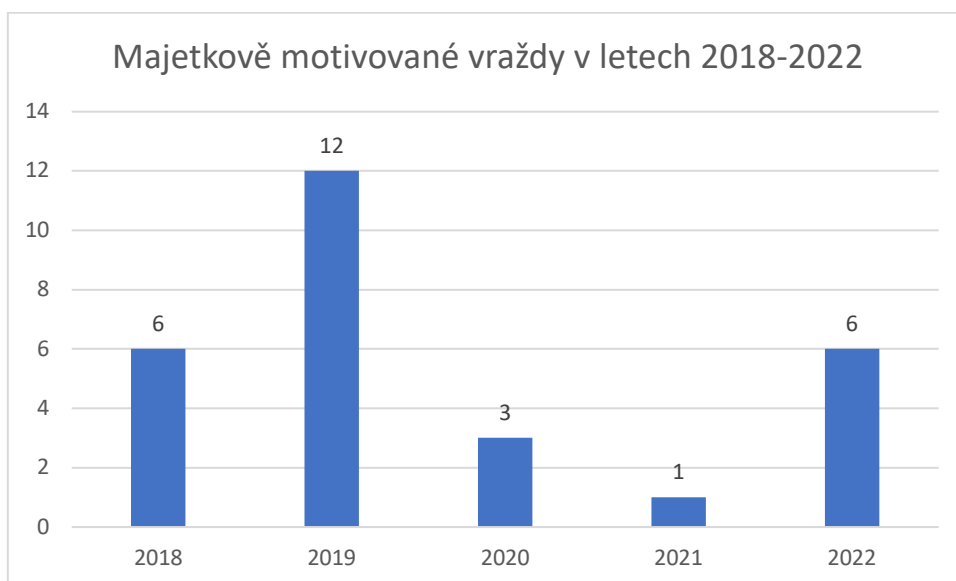
⁸ GRIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST, Ivana ZOUBKOVÁ, et al., op. cit., s. 32.

⁹ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČHTA a Jana HULMÁKOVÁ. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice, s. 141-142. ISBN 978-80-7400-732-3.

Schéma č. 1 – vzorec pro výpočet indexu kriminality

$$\text{Index} = (\text{počet TČ} / \text{počet obyvatel na vymezeném území}) \times 100000$$

Majetkově motivované vraždy – graf č. 2 ¹⁰

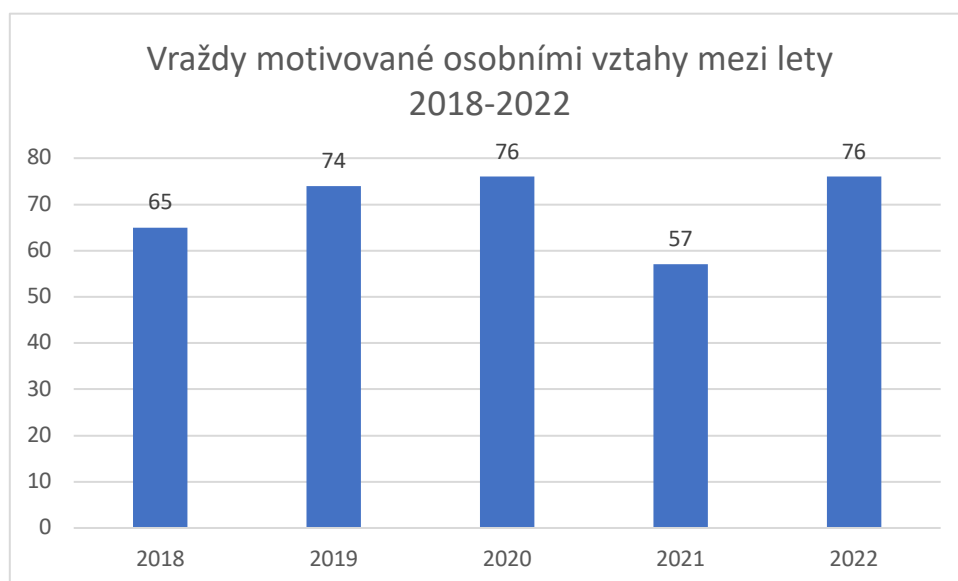
Sexuálně motivované vraždy – graf č. 3 ¹¹

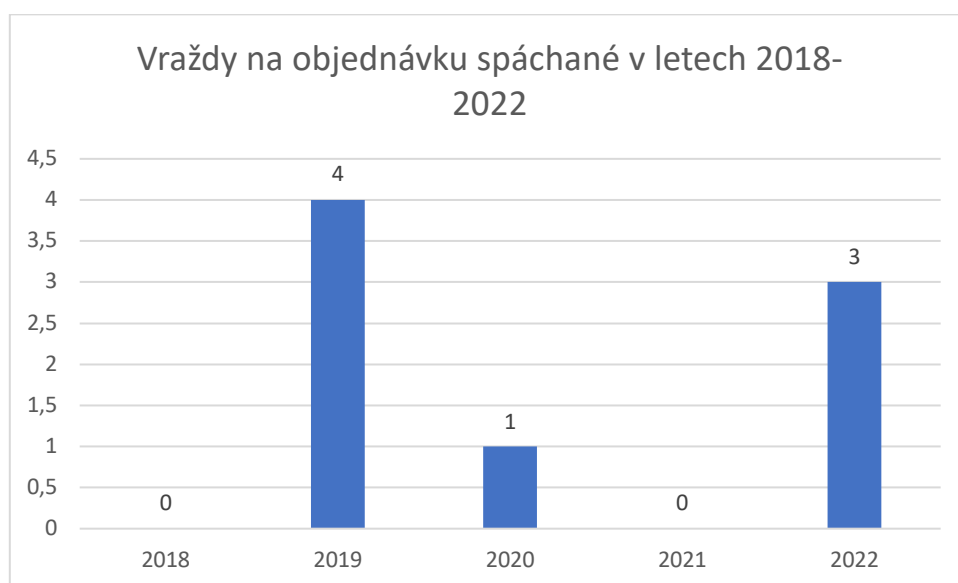
¹⁰ Vlastní zpracování, policejní statistiky

¹¹ Vlastní zpracování, policejní statistiky

Vraždy motivované osobními vztahy – graf č. 4 ¹²

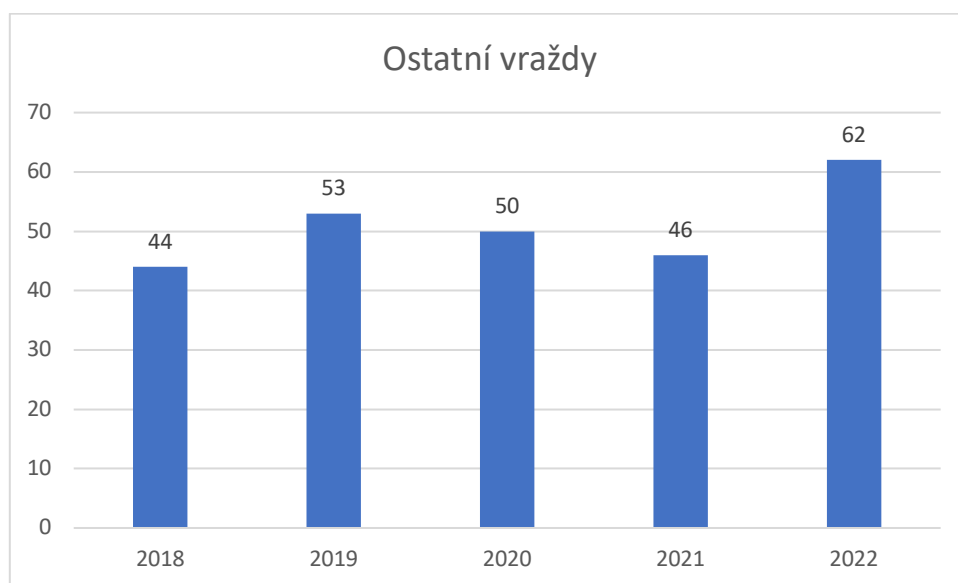
Vraždy na objednávku – graf č. 5 ¹³

¹² Vlastní zpracování, policejní statistiky

¹³ Vlastní zpracování, policejní statistiky

Ostatní vraždy – graf č. 6 ¹⁴

2.3.4 Struktura násilné kriminality

Další z ukazatelů, které popisují kriminalitu je struktura kriminality. Struktura kriminality poměřuje absolutní čísla ve vztahu k celku a dá se z ní proto vyčíst, například jaké procento z celkové kriminality zaujímá konkrétní trestný čin.

Naopak stejně jako v roce 2020 je úmyslné ublížení na zdraví nejhojněji zastoupený trestný čin v této oblasti. Dalšími velice častými trestnými činy je například nebezpečné vyhrožování, loupež a vydírání. Pokud bychom se bavili pouze o trestném činu vraždy, těch oproti roku 2020 ubylo. Na území České republiky bylo totiž v roce 2021 evidováno 105 vražd, což je o 25 méně, než v roce 2020. objasněnost u trestného činu vraždy dosáhla na 95,2 % a stále platí, že nejvíce těchto skutků je motivováno osobními vztahy. ¹⁵

2.3.5 Dynamika násilné kriminality

Dynamika slouží k poskytnutí náhledu na vývoj kriminality v určitém období. Změny v tomto období se nazývají vzestupná nebo sestupná tendence (někdy také trend)

¹⁴ Vlastní zpracování, policejní statistiky

¹⁵ Vývoj registrované kriminality v roce 2021 - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2023 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 21.01.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>

kriminality, případně jako stagnace kriminality, pokud hodnoty zůstávají stejné.¹⁶ Násilná kriminalita kolísá v období mezi lety 2000–2013 okolo průměrně roční hodnoty 20 000 trestných činů. Nejvyšší hodnoty násilná kriminalita dosáhla v roce 2004, kdy bylo spácháno 23 579 trestných činů. Od roku 2014 (s výjimkou roku 2019) násilná kriminalita postupně klesala až na hodnotu 12247 trestných činů v roce 2020, což představuje téměř dvounásobný pokles oproti roku 2004. Násilná kriminalita poklesla v roce 2021 oproti roku 2020 o 2,4 %, přičemž bylo v roce 2020 registrováno 11958 skutků.¹⁷

¹⁶ GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST, Ivana ZOUBKOVÁ, et al., op. cit., s. 34.

¹⁷ <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>

2.4 Trestný čin vraždy

2.4.1.1 Základní vymezení

Vražda je bezpochyby jedním z nejzávažnějších trestných činů, které se může člověk dopustit. V článku 6 Listiny základních práv a svobod je ochrana lidského života začleněna hned na prvním místě. Mimo jiné je v tomto článku také charakterizováno právo na život. Vražda má různé členění a tím se také rozděluje způsob trestu.

Vražda je začleněna ve zvláštní části trestního zákoníku, a to v hlavě první, která se nazývá Trestné činy proti životu a zdraví. Vražda je obsažena v §140. V tomto ustanovení je vražda specifikována takto:

- (1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.*
- (2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.*
- (3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2.*
 - a. Na dvou nebo více osobách*
 - b. Na těhotné ženě*
 - c. Na dítěti mladším patnáct let*
 - d. Na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci*
 - e. Na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinností*
 - f. Na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svou obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona*
 - g. Na jiném pro jeho skutečnou či domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání*
 - h. Opětovně*

- i. *Zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo*
- j. *V úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo jiné zavrženíhodné pohnutky*

(4) *Příprava je trestná*¹⁸

Jelikož objektem trestného činu vraždy je lidský život, spadá proto mezi trestné činy proti životu. V tomto ohledu je důležité přesně vymezit počátek a konec lidského života.

Za začátek života je považován okamžik, kdy lidská bytost přestává být plodem a stává se člověkem – narozením. Ustálil se také názor, že počátkem života je tedy začátek porodu neboli okamžik, kdy dítě začne opouštět tělo matky, například když se při porodu objeví hlavička dítěte. Pokud by došlo k císařskému řezu, je jako počátek života považováno operativní vyjmutí dítěte.¹⁹

Za konec života je obecně považován okamžik, který se nazývá biologická smrt mozku. Tento fakt znamená, že je vyloučeno obnovení všech životních funkcí. Smrt se poté zajišťuje prokázáním buď nevratné zástavy krevního oběhu anebo nevratné ztráty funkce celého mozku, včetně mozkového kmene v případech, kdy jsou funkce dýchání nebo krevního oběhu udržovány uměle (tzv. smrt mozku).²⁰

V neposlední řadě je třeba vymezení rozdílných pojmů vražda a zabití. Oba dva činy jsou klasifikovány jako trestné činy proti životu, ačkoli je vražda závažnějším trestným činem než zabití. Zabití je upraveno v §141 trestního zákoníku a je od vraždy výrazně odlišeno tím, že osoba, která se dopustí tohoto trestného činu, jednala zpravidla v tak velkém rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli nebo v důsledku předchozího zavrženíhodného chování či jednání poškozeného. V tomto ohledu je dle mého názoru vhodné, charakterizovat si výše uvedený pojem silné „rozrušení“. Judikatura soudu charakterizuje silné rozrušení takto: „Je to duševní stav, při kterém pachatel jak vnitřně, tak zpravidla i navenek vykazuje značné emoční vzrušení či neklid ovlivňující jeho další jednání a projevující se v průběhu činu, a to bez ohledu na to, zda se na takovém rozrušení podílí nervová labilita či přímo duševní porucha u

¹⁸ §140 Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 477 s. ISBN 978-80-87212-49-3.

²⁰ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 477 s. ISBN 978-80-87212-49-3.

pachatele (tzv. psychické predispozice), anebo je příčinou silného rozrušení pouze vlastní strach, úlek, zmatek nebo jiné omluvitelné hnutí mysli.“²¹

Vražda je ale charakterizována jako úmyslné usmrcení, při němž pachatel nejednal v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného.²²

2.4.2 Skutková podstata vraždy

Základem trestní odpovědnosti podle platného českého trestního práva je spáchání trestného činu. V případě mladistvých tento jev nazýváme provinění. Skutková podstata trestného činu je jedním z formálních znaků trestného činu. Skutková podstata je právní forma, která vyjadřuje typové znaky trestného činu uvedené v zákoně. Skutková podstata se skládá z různých znaků, které dělíme na obligatorní a fakultativní. Obligatorními znaky jsou objekt, objektivní stránka, subjekt (pachatel) a subjektivní stránka. Pokud trestný čin neobsahuje všechny tyto znaky, nemůžeme mluvit o skutkové podstatě trestného činu.²³ Objekt trestného činu je chápán jako společenský vztah, zájem nebo hodnota chráněná trestním zákonem. Může se jednat o soubor vztahů, to pak můžeme někdy nazývat „právní statek“. V případě vraždy je objektem trestného činu život člověka.²⁴ Objektivní stránka je poté vymezena jako způsob spáchání trestného činu a jeho následek. Obligatorními znaky jsou: jednání, následek. Příčinný vztah mezi jednáním a následkem. Způsob jednání zde za určitých okolností ještě zvyšuje společenskou nebezpečnost trestného činu. Následek je zde naprosto jednoznačný – smrt osoby, proti níž pachatel své jednání směřuje.²⁵ Posledním znakem je příčinný vztah mezi jednáním a následkem, to znamená, že pachatel je trestně odpovědný pouze tehdy, pokud jeho jednání způsobilo určitý následek. Pokud bychom tuto teorii vztáhli na trestný čin vraždy, znamenalo by to, že pachatel nemohl usmrtit člověka bez samotného vražedného jednání.²⁶

²¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 4. listopadu 2014, spis. zn. 7 Tdo 1318/2014

²² JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 478 s. ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

²³ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 143, 146 s. ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

²⁴ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 151 s. ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

²⁵ KROULÍK, P. a kol. *Odhalování a objasňování závažných TČ proti životu a zdraví*. Praha: KÚ VB, 1989, s. 67

²⁶ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 160, 161, 163, 169, 174 s. ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

Pokud se bavíme o vraždě, je tento trestný čin činem úmyslným. Subjektivní stránka zde tedy spočívá pouze ve zjištění, byla-li smrt způsobena úmyslně, a to formou přímého či nepřímého úmyslu. Motiv vraždy – v této otázce velice nápomocná skutečnost, která také umožňuje vytyčování verzí o způsobu spáchání vraždy a o pachateli. O charakteru a o formě subjektivní stránky vraždy lze usuzovat i z objektivních okolností, do kterých se úmysl promítá, především ze způsobu spáchání, z použití zbraně, z chování pachatele před činem, v jeho průběhu, nebo po něm.²⁷

Subjekt trestného činu je zcela jistě určen trestním zákonem. Pachatelem totiž může být každá trestně odpovědná fyzická osoba. Náš platný trestní zákon dále vychází ze skutečnosti, že obligatorní složkou subjektivní stránky trestného činu je zavinění. Zavinění je ale vyloučeno u osob nepřičetných. Trestně odpovědný tedy není ten, kdo pro duševní poruchu v době spáchání trestného činu nemohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost, nebo své jednání nemohl ovládat.

2.4.3 Druhy vražd

V prvních dvou odstavcích §140 trestního zákoníku je obsaženo rozdělení na vraždu prostou a na vraždu spáchanou s rozmyslem nebo po předchozím uvážení. Vražda prostá je tedy páchána bez předchozího uvážení či bez jakéhokoliv rozmyslu. Pachatel vraždy prosté v mnoha případech páchá vraždu z afektu či v náhlém hnutí myslí. V druhém případě je třeba si charakterizovat co znamená rozmysl a co předchozí uvážení. Rozmysl je považován za dělítko mezi vraždou prostou a vraždou podle §140 odst. 2. jelikož zahrnuje základní rozumovou úvahu přičetného pachatele a ten tak může zhodnotit důsledky svého jednání, to znamená, že na rozdíl od vraždy prosté zde pachatel zváží odrazující důvody svého následného jednání. Předchozí uvážení je mnohými považováno za rozmysl s vyšší intenzitou, což zpravidla znamená, že pachatel svůj útok plánuje a připravuje už delší dobu, přemýšlí nad prostředky, které k trestnému činu

²⁷ PORADA, V. a kol. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, s. 90, ISBN 978-80-7380-042-0.

použije a jak trestný čin následně provede. V tomto případě může být kvalifikována také příprava trestného činu vraždy.²⁸

Ve třetím odstavci trestního zákoníku jsou vyjmenovány okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby. Těmito okolnostmi jsou: těžší následek, ochrana více ohrožených osob, závažný způsob spáchání činu a zavrženíhodná pohnutka. Pokud hovoříme o vraždě na dvou nebo více osobách, mluvíme tedy o výše psaném těžším následku. Pokud pachatel spáchá trestný čin opětovně nebo zvláště surovým či trýznivým způsobem, dopouští se závažného způsobu spáchání činu. Za zvláště trýznivý způsob je na základě rozhodovací praxe považován například způsob s ohledem na duševní a fyzické útrapy při pozvolném udušení poškozené, kterou pachatelé svázali, položili na postel, přikryli peřinou a zanechali bez pomoci.²⁹ O něj půjde například, když oběť trpí protahovaným násilím, když už řezání ostrým předmětem na krku bylo velice bolestivé, stejně jako následné házení například kamení na hlavu, při čemž byl poškozený stále při vědomí.³⁰

V poslední řadě je třeba si charakterizovat, co je to zavrženíhodná pohnutka. Této pohnutky se pachatel může dopustit, pokud bude jednat v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch, nebo pokud se snaží zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin. Pokud pachatel jednal bezcitně, bezohledně, sobecky anebo s naprostou neúctou k lidskému životu, jedná se stále o zavrženíhodnou pohnutku.³¹

Privilegovanou skutkovou podstatou ve vztahu k vraždě je vražda novorozeného dítěte matkou, která je zakotvená v § 142 trestního zákoníku. Pokud se tohoto činu dopustí matka po porodu či bezprostředně po porodu a může po něm být v rozrušení způsobeném porodem, je tento čin sankcionován mírněji než vražda. Pokud tyto podmínky nejsou splněny zároveň, jedná se o vraždu, popřípadě zabití.³²

²⁸ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 478, 479 s., ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

²⁹ Rozhodnutí č. 42/1994-I. Sb. rozh. tr.

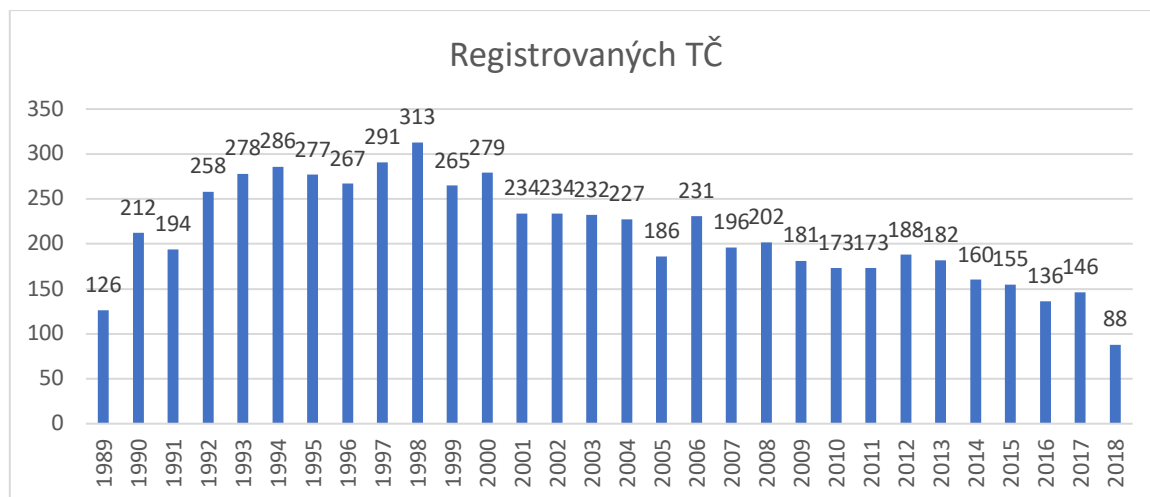
³⁰ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 26.července 1993, spis. zn. 4 To 16/1993

³¹ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 478,479,484,485,486 s., ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

³² JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 486, 487 s., ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

2.4.4 Statistika vražd v České republice

Graf č. 7 – registrované TČ³³

Graf, který zachycuje především dynamiku této trestné činnosti jasně ukazuje, že vraždy byly nejvíce páčány na přelomu druhého a třetího tisíciletí, přičemž nejvyššího počet vražd byl spáchán v roce 1998. Pokud se podíváme na graf z celkového hlediska, zjistíme, že těchto trestných činů postupně ubývá. Například od roku 2010 počet vražd nepřesáhl hranici 200 trestných činů za rok, na rozdíl od „divokých devadesátek“ ve kterých počet vražd, kromě roku 1991 neklesl pod hranici 250.

2.5 Vrah

2.5.1 Charakteristika vraha z kriminologického hlediska

Vrahem může být dle trestněprávního pojetí jakákoliv trestně odpovědná fyzická osoba. Z kriminologického hlediska může být vrahem kdokoliv. Rozdíl mezi kriminologickým a trestněprávním pojetím pojmu vrah tedy spočívá pouze v tom, zda je osoba trestně odpovědná. V odborné literatuře se nevyskytuje pojem vrah, nýbrž pachatel

³³ Vlastní zpracování, policejní statistiky

trestného činu.³⁴ tento pojem vysvětluje také § 22 odst. 1 trestního zákoníku, ve kterém je pachatel klasifikován jako ten, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu jeho pokusu nebo přípravy. Vrahem je tedy osoba, která se dopustila trestného činu vraždy a tento čin buď dokonala, pokusila se o něj, či ho pouze připravila.

35

Na základě poměrně rozsáhlého hodnocení výsledků výzkumu vyplývají tyto zjištění. Tato zjištění potvrzuje i kriminální statistika.

- Vraždy jsou páčány převážně mladými pachateli
- Pachatelé vražd mají většinou velmi nízkou úroveň vzdělání
- Velkým podílem se na počtu vražd podílejí pachatelé se sklony k nadměrnému požívání alkoholu
- Vysoké zastoupení mají také psychopaté, často psychopaté agresivní a nezdrženlivý
- Vysoký počet pachatelů trpí oligofrénií, neboli slabomyslností³⁶

2.5.2 Vrah z pohledu forenzní psychologie

Forenzní psychologie nabízí klasifikaci pachatelů do určitých skupin.³⁷

- Socializovaný typ – tento typ páchá tzv. bilanční vraždy – ty jsou páčány pod vlivem okolností, které ho ohrožovaly. Skutek má spíše epizodický charakter a jeho motivace je zřejmá.
- Neurotický typ – pachatel je nestabilní, emocionálně narušený jedinec. Kriminální jednání je důsledkem emocionálních konfliktů, které se odehrávají zpravidla v rodině. Typické je amatérské provedení, zanechání značného množství viditelných stop a chaotické opouštění místa činu.

³⁴ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 289 s., ISBN 978-80-87212-49-3. ISBN 978-80-87212-49-3.

³⁵ § 22 odst. 1 Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ PORADA, V. A. K. *Kriminalistika*. IURA EDITION, spol. s.r.o., 2007. s. 231., ISBN 978-80-8078-170-5.

³⁷ ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o.2009, 169 s., ISBN 978-80-7380-213-4

- Psychopatický typ – pachatel trpí nějakou poruchou osobnosti, která je zpravidla trvalá. Navenek se projevuje zvláštními způsoby chování a prožívání, okolí ho často považuje za podivína.
- Mentálně insuficientní typ – pro tohoto pachatele je typická snížená inteligence. Z tohoto důvodu není schopen své vražedné jednání precizně plánovat a trestný čin není předem připravován. Často se dopouští násilné trestné činnosti, která směřuje proti neadekvátním objektům jako jsou děti nebo zvířata.
- Psychotický vrah – pachatel v době spáchání trpí těžkým duševním onemocněním (schizofrenie, maniodepresivní psychóza), motiv je zde bizární a obtížně pochopitelný. Je zde nutné přizvat znalce z oboru psychiatrie a je zde možné vyvinění z důvodu nepřičetnosti.³⁸

2.5.3 Typologie pachatelů vražd

Různí autoři nám přinášejí a navrhují nejrůznější typologie pachatelů, z nichž se tu jen některé pokusím nastínit. Uvedené typologie mají posloužit pro lepší pochopení tématu a pro názornější výklad. Můžeme dokonce i říci, že byly použity jen jako tipy, proto je pro hlubší rozborů potřeba sáhnout po odborné literatuře.

Pachatelé vražd často pocházejí z nižší socioekonomické vrstvy, typické je i narušené rodinné prostředí. Výjimkou není ani psychické či fyzické týrání v dětství. Pokud bychom mluvili o poruchách osobnosti, lze je vyzorovat až u 30 % pachatelů.³⁹ Pro většinu psychopatů je typický jednoduchý citový a sexuální život a převážně povrchní osobnost. Svým okolím jsou ale často vnímáni jako příjemní a okouzující. U pachatelů trestného činu vraždy se setkáváme převážně s disociálními poruchami osobnosti (typická je necitlivost vůči druhým, neschopnost pocitů viny) a dále také emočně nestabilními poruchami (např. tendence jednat impulzivně a neschopnost naplnit ucelenější plán). U většiny pachatelů vražd lze vysledovat také zvýšenou hladinu agresivity a až v 70 % případů dochází k vraždám pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky.⁴⁰

³⁸ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vražd: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vražd současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). s. 32 ISBN 978-80-247-4371-4.

³⁹ ZÁHORSKÁ, Jindřiška. *Psychologická intervence při vyšetřování trestných činů*. Praha: Portál, 2007. s. 67, ISBN 978-80-7367-236-2.

⁴⁰ PAVLOVSKÝ, Pavel. *Soudní psychiatrie pro právníky*. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2010. Scripta iuridica. 79 s., ISBN 978-80-87146-36-1.

Podle způsobu páčání můžeme rozlišovat pachatele připravované vraždy (předchozí kriminální zkušenosti, chladnokrevní jednání, podezřelý nespolupracuje jak při výslechu, tak při objasňování) a nepřipravované vraždy (nervově nestabilní, často pod vlivem alkoholu, průměrná inteligence, většinou se dopustí pouze jedné vraždy za život).

41

K páčání vražd vede celá řada motivů. Motivy jsou proměnlivé v čase a determinují způsob páčání. V souvislosti se změnami v ekonomických a tržních vztazích nám sebou rok 1989 přinesl také změny motivace v některých případech vražd. Začalo docházet k nárůstu vražd na objednávku, vražd souvisejících s vyřizováním problémů uvnitř zločineckých organizací. V hojné míře se také začala vyskytovat likvidace nepohodlných svědků a vraždy, které byly motivovány náboženskou, národnostní či rasovou nesnášenlivostí. Vraždy ve většině případů vyvěrají z problémových mezilidských vztahů (rodinné a příbuzenské vztahy), ze zjištěných úmyslů (loupežná vražda), vražda, která je motivována sexuální touhou nebo vzrušením (zde často hrozí recidiva a jednání pachatele většinou není jeho prvním protiprávním jednáním), anebo vražda, která směřuje k vyhnutí se trestní odpovědnosti (tzv. krycí vražda například svědka, nebo ženy po znásilnění). Existuje ještě mnoho dalších motivů, ale ty mají spíše okrajový charakter (útrpnost, politické motivy, nebo sociální situace a difamace neprovdané ženy v případě vraždy novorozeného dítěte matkou).⁴²

2.6 Rozdělení mnohonásobných vrahů

2.6.1 Sériový vrah

Za sériového vraha zpravidla označujeme pachatele trestného činu, který zavraždí v sérii minimálně tři oběti s časovým odstupem. Časový odstup se může lišit. Jsou případy, kde je takový odstup vyjádřen v rámci dní, u některých zas v rámci měsíců nebo dokonce let. Není přímo specifikováno, jakou činnost může sériový vrah při těchto intervalech dělat. Pokud se bavíme o intervalu několika let, je dosti pravděpodobné, že pachatel během tohoto intervalu mohl plánovat další vraždu, nebo

⁴¹ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, *Kriminalistika*. 2.vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 54., ISBN 8071798789

⁴² ZAPLETAL, J. *Úmyslná usmrcení*. Praha, 1980, 61 s.

si také mohl odpykávat pobyt ve vězení. Pro pachatele sériových vražd (dále jen sérioví vrazi) je typické prožívání bohatých a fantazijních představ, které předchází samotnému trestnému činu. Právě tyto představy některé sériové vrahy uspokojují natolik, že nemusí svou trestnou činnost opakovat hned, ale udělají určitou prodlevu. Tato prodleva se ale mezi jednotlivými činy zpravidla zkracuje, protože fantazijní představy postupně přestanou pachatele uspokojovat a vraždy proto nabývají na brutalitě.

Přesto, že u sériových vražd dochází pokaždé k nějaké přestávce, pachatel se vždy k vraždění zpátky vrátí. Podle intenzity recidivy sexuálně motivovaného homicidálního chování poté můžeme naznačit stáří pachatele, či může být intenzita odrazem faktu, že pachatel byl krátce před tím propuštěn z delšího výkonu trestu. Sériový vrah si své oběti zpravidla vybírá z osob zcela neznámých, často osob, které někde náhodně potká. V mnoha případech jde o osoby stejného pohlaví, vzhledu či věku. Narozdíl od masových vrahů a vrahů na vlně, kde se předpokládá, že spouštěčem může být nějaká vnější událost a vrah pak koná v určitém stavu rozrušení, z pomsty nebo ze zoufalství, u sériových vrahů je situace diametrálně jiná. Sériový vrah si totiž své oběti vybírá záměrně a své činy pečlivě plánuje.⁴³

2.6.2 Masový vrah

Není tomu tak dlouho co byli tito několikanásobní vrazi zařazeni s vrahy sériovými pod stejným názvem – masoví vrazi. Až na začátku 80. let byl mezi těmito vrahy stanoven rozdíl, který je od sebe diferencoval. Od té doby si pod pojmem masoví vraha představujeme pachatele, který zavraždí více než 4 oběti během jedné události, na stejném místě a v jednom časovém dni, přičemž interval kolísá od několika minut po několik hodin. Rozdíl mezi vrahem sériovým a masovým tudíž spočívá v tom, že vrah sériový vraždí na mnoha místech v různých časových intervalech a je tedy aktivní v dlouhém časovém úseku.⁴⁴ Masový vrah většinou útočí na členy své rodiny či naopak na skupinu osob, která s jeho problémy nemá nic společného. Nejčastěji u toho používá střelnou zbraň nebo dýku.

⁴³ ZÁHORSKÁ, J. Psychologická intervence při vyšetřování trestných činů. Praha: Portál, 2007, s. 109, ISBN 978-80-7367-236-2.

⁴⁴ ČÍRTKOVÁ, L. Forenzní psychologie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, s. 210, ISBN 978-80-7380-213-4

2.6.3 Spree – Killer

Tento typ vraha je oproti vrahovi sériovému či masovému typický tím, že vraždy páchá vždy na různých místech a ve velmi krátkém časovém intervalu. Tyto zločiny vyplývají z jediné události a jejich sled může trvat i jistou časovou periodu. Při tomto běsnění po sobě vrah zanechává více obětí na různých místech. Mezi těmito třemi kategoriemi vrahů existuje velmi mnoho rozdílů. Zatímco se jak spree – killer, tak masový vrah nezajímají o osobnost svých obětí a masakrují ty, kteří měli prostě smůlu, že se s nimi potkali, sériový vrah si své oběti pečlivě vybírá. Může si dokonce myslet, že nikdy nebude dopaden a někdy má i pravdu. Je to právě sériový vrah, který kontroluje situaci tam kde spree – killer už ztrácí kontrolu nad situací.

Stává se ale také, že se sériový vrah příležitostně na spree – killera promění. Většinou se tak děje v tu chvíli, kdy sériový vrah přijde na to, že ho policie odhalila a je mu na stopě. Napětím, které takto vzniká, se pak zkracují časové intervaly mezi jednotlivými zločiny. Uvědomuje si, že bude brzy dopaden, takže jeho blízká konfrontace s policií se stane prvkem jeho zločinů. Někdy ale sám vytvoří situaci, kdy ho bude policie nucena zabít.⁴⁵

2.7 Sériový vrah

Jak už jsem napsal o stránku výše, za sériového vraha považujeme pachatele či více pachatelů, kteří vraždí své oběti v sérii za sebou, na různých místech a v různý čas. Sériový vrah může páchat vraždy i ve velmi dlouhém časovém období a každý jeho zločin je samostatným dílem série. Průměrný věk sériového vraha při spáchání první vraždy je okolo 27 let.

⁴⁵ BOURGOIN, S. *Bestiální vrazi*. Plzeň: Nava, 1994, s. 14

„Současná definice FBI a odborníků popisuje sériového vraha jako pachatele nebo spolupachatele dvou či více vražd v odlišných časech nebo lépe řečeno při zcela jiných okolnostech.“ (Drbohlav, 2013)

Následující podkapitoly budou věnovány rozdělení pachatelů trestných činů vraždy, které jsou důležité pro diferenciaci sériových vrahů.

2.7.1 Organizovanost x neorganizovanost

Toto rozdělení pachatelů se používá již od roku 1974 a prvotně bylo reprezentováno odborníky z FBI. Tato typologie stojí na základě analýzy důkazů a místa činu. Cílem typologie je rychlé sestavení profilu pachatele. Samozřejmě se tato typologie nevyhnula mnoha kritikám, ale i tak se stále používá.⁴⁶

2.7.1.1 Organizovaný pachatel

Organizovaného pachatele lze charakterizovat jako vysoce manipulativního jedince s velmi dobrou slovní zásobou, věnuje mnoho času svému vzhledu a zdraví, celkově je v životě úspěšný – má dobrou práci, a žije v partnerském vztahu. Organizovaný pachatel také disponuje velmi vysokým inteligenčním kvocientem. Ve většině případů byl tento pachatel v mládí obětí fyzického týrání. Dalšími typickými rysy organizovaného pachatele je jeho zájem o sdělovací prostředky. Má velmi vytříbený smysl pro pořádek a k jeho práci je typické cestování. Jednání s rozvahou, sebeovládání a zdrženlivost – to jsou typické znaky trestného činu spáchaného organizovaným pachatelem. Vrah se často vrací na místo činu, komunikuje s obětí a následně se dokonce i zajímá o průběh vyšetřování. Po organizovaném pachateli ve většině případů nenajdou vyšetřovatelé vražednou zbraň/předmět, jeho oběti jsou si ale něčím podobné. Usmrčené tělo bývá uklizeno a někdy ho vyšetřovatelé ani na místě činu nenajdou.⁴⁷

„Organizovaný vrah je často definován jako antisociální psychopat, který je ale během svých činů zcela při smyslech.“ (Drbohlav, 2013)

⁴⁶ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). s. 55 ISBN 978-80-247-4371-4.

⁴⁷ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). s. 55 ISBN 978-80-247-4371-4.

2.7.1.2 Neorganizovaný pachatel

Manuální neschopnost, špatné hygienické návyky, nezaměstnanost, nepořádnost a neschopnost uklízet – to všechno jsou rysy typické pro neorganizovaného pachatele. U těchto pachatelů je zaznamenáno časté psychické a emocionální týrání v dětství. Dalšími typickými rysy jsou nízká schopnost verbálního projevu a nízká sebedůvěra. Neorganizovaný pachatel většinou páchá činy v noci a je pro něj typická impulzivnost. Vrah nechává vše na místě činu a místo je většinou neuklizené. Typologie obětí je u těchto pachatelů zaznamenána různorodě, oběti nevykazují společné rysy. Submisivita je jediným zaznamenaným společným rysem obětí.⁴⁸

Velmi zajímavým rozdílem mezi organizovaným a neorganizovaným pachatelem je místo zaměření útoku na oběť. Oběť vraha organizovaného obvykle vykazuje známky násilí převážně na těle a končetinách, zatímco oběť vraha neorganizovaného vykazuje známky násilí převážně na hlavě a obličeji.

2.8 Klasifikace pachatelů trestných činů sériových vražd

Klasifikací sériových vrahů existuje v dnešní době celá řada. V odborných publikacích se můžeme setkat s klasifikací empirickou (sexuální, loupežní, vztahová, z přesvědčení, dispoziční, nájemní), nebo dle motivu (misionář, vizionář, hedonista, vrah z milosrdenství, a naopak i vrah z postu síly). Další klasifikací je klasifikace dle motivačního vzorce.

2.8.1 Klasifikace empirická

Německý kriminalista Stephan Harbort při svém výzkumu zjistil, že při analýze 61 pachatelů 57 z nich vraždilo v průběhu série ze stejného důvodu. Na základě tohoto výzkumu došel k závěru, že nejvýznamnějším diferencujícím kritériem je samotný motiv vraždy.

⁴⁸ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). s. 56 ISBN 978-80-247-4371-4.

1. Sexuální sérioví vrazi – vraždí pro ukojení svých tělesných potřeb, samotné vraždění je vzrušuje (např. Václav Mrázek)
2. Vrazi loupežní – zabíjejí, aby mohli získat nějaký majetek, aby mohli zamaskovat, uskutečnit nějaký jiný trestný čin
3. Vztahoví vrazi – tito vrazi vraždí rodinné příslušníky ve snaze vyvázat se z rodinných pout anebo kvůli majetku. Společným znakem obětí je fakt, že vždy pocházejí z okruhu rodiny.
4. Nájemní vrazi – vraždí za úplatu, vražda je pro ně služba, která vyplývá ze společenského postavení. Harbrort u těchto vrahů došel k závěru, že tito vrazi nemusí být vždy motivováni finančně. Vraždění mohou chápat jako poskytování služby, která vyplývá z jejich začlenění do určitých kriminálních spolků a organizací.
5. Dispoziční vrazi – motiv není konkrétní, může to být jakýkoliv z výše uvedených, může se u nich střídat vnitřní a vnější motivace.⁴⁹

2.8.2 Klasifikace dle motivu

Typologie motivu sériových vrahů představili v roce 1985 Ronald Holmes a James DeBurger, kteří ustanovili 3 hlavní společné znaky, na jejichž základě rozdělili sériové vrahy do 4 typů a 3 podtypů.

- Skutečně hluboká vnitřní motivace vraždit
- Výrazná schopnost vraha získat z vraždy vlastní pozitivní odezvu a posílení, tato schopnost a míra posílení je dána vnitřní fantazií vykreslující vraždu, zisk je tedy pro vraha vnitřní, psychologický.
- Jednoznačně evidentní sociopatické rysy a tendence, například neschopnost seberegulace, absence lítosti. Svědomí, extrémní agrese a touhy, které nelze ovládat.⁵⁰

⁴⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila, *Moderní psychologie pro právníky*, Grada Publishing, 2008, s. 113, ISBN 9788024722078

⁵⁰ HOLMES, Ronald a DEBURGER, James, *Serial Murder*, Newbury Park: Sage, 1988, s. 82

2.8.2.1 Vizionářský typ

Vrah je většinou psychotik, jehož motiv je dán duševní představou. Podněty ke spáchání trestného činu a instrukce k němu mu dává jakýsi vnitřní hlas v jeho hlavě, čímž také po svém odhalení a zadržení často argumentuje na svou obhajobu.⁵¹ Jeho mysl je zastíněna neodkladnou povinností, kterou musí vykonat – na základě toho se stává neovladatelným. Častou poruchou je schizofrenie a porucha myšlení.⁵² Vrah si často ale poruchu jen vymýšlí s úmyslem vyhnout se vině a trestu. Právě proto je potřeba, aby psychiatři a psychologové byli schopni odlišit vrahovu skutečnou poruchu od předstírání a lži.⁵³

2.8.2.2 Misionářský typ

Jedná se o vraha, který má sklony k destrukci všeho, co jej obklopuje. Cítí se být společností vyvržen a je vnitřně přesvědčen, že vražda je určitá odplata za vyvržení. Bere to jako právo spravedlivé odplaty vůči ní.⁵⁴ Faktem ale je, že tento jedinec je vlivem několika mnoha důvodů skutečně společností neakceptován. Vrah buď integraci odmítá, nebo se integrovat prostě nemůže. Ani za takových okolností ovšem nesmí být odňata vina a závažnost jeho činů a v žádném případě nesmí být zvány oprávněnou satisfakcí.⁵⁵

2.8.2.3 Hedonistický typ

Tento typ vraha se vyznačuje tím, že vraždí, protože vraždu považuje za požitek.⁵⁶ Vraha dělá šťastným, pokud o něm média píší jako o hrozbě, varují před ním, vyzývají lidi, aby se vyhýbali například parkům, či se nepohybovali po ulicích sami v nočních

⁵¹ SCHECHTER, Harold, *The Serial Killer Files: The Who, What, Where, How and Why of the Worlds Most Terrifying Murderers*, Ballantine Books, New York, 2003, s. 32

⁵² KELLEHER, Michael a KELLEHER, C.L., *Murder Most Rare*, Dell Publishing, 1998, s. 15-16

⁵³ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 34–36, ISBN 9788024743714

⁵⁴ KELLEHER, Michael a KELLEHER, C.L., *Murder Most Rare*, Dell Publishing, 1998, s. 18 – 21

⁵⁵ Drbohlav, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 34–36, ISBN 9788024743714

⁵⁶ SCHECHTER, Harold, *The Serial Killer Files: The Who, What, Where, How and Why of the Worlds Most Terrifying Murderers*, Ballantine Books, New York, 2003, s. 36

hodinách. Často sám sebe staví do pozice toho nejhoršího z nejhorších a posílá policii cynické a posměšné dopisy. Tento typ vraha se dále dělí na 3 podtypy: ⁵⁷

2.8.2.3.1 První podtyp: vrah ze žádostivosti (lust killer)

Vrah ze žádostivosti vraždí pro sexuální uspokojení, obvykle s prvky sadismu, antropofagie či nekrofilie. Zvláštní potěšení mu může přinést tortura, kterou na své oběti provádí, v níž mnohdy napodobuje scény, které viděl například v sadomasochistických pornofilmch, hororech či na vlastní oči v dětství. Je velmi často odhadnutelný pro svou tichost, nenápadnost. Jako příklad si můžeme uvést například českého sériového vraha Václava Mrázka. (pozn. Bližší specifikace bych chtěl využít v praktické části, pomocí kazuistik bych chtěl připravit realizaci cíle BP, zamýšlel jsem t tak že bych udělal 4-5 kazuistik o sériových vražích a ty bych pak rozdělil)

2.8.2.3.2 Druhý podtyp: vrah z nadšení (thrill killer)

Tento typ sériového vraha zabíjí jen proto, protože chce zažít nadšení, zkušenosti a zážitek. Nejčastější pohnutkou je vzrušení z nové zkušenosti. Taková vzrušení pak rozvíjí jeho představy a dávají mu možnost je realizovat. Vrah se cítí mnohem lépe, pokud může ke každé nové vraždě přidat větší násilí a aranžmá. Thrill-killer má často sklony k sadismu.

2.8.2.3.3 Třetí podtyp: vrah pro zisk (gain/comfort killer)

Tento podtyp vraha vraždí čistě pro svůj zisk. Prvotní pohnutka je většinou získání jakési materiální zázemí či peníze. Samotný akt usmrcení je pouze následkem takové pohnutky. Nejčastějším místem činu je domov poškozeného, nebo okraj města. Vrah může v takovém domě nějakou chvíli sám pobývat a poté jej často zapálí. Jako příklad si lze uvést duo Jaroslav a Dana Stodolovi.

⁵⁷ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 34–36, ISBN 9788024743714

2.8.2.3.4 Čtvrtý podtyp: vrah z postu síly (power seker)

Tento pachatel činí násilí, protože ho ovládá touha ovládat lidský život a asistovat jeho smrti. Užívá si kontroly a dominance, která většinou bývá důsledkem jeho výchovy v dětství, kdy byl zpravidla pod silnou direkcí jednoho z rodičů. Pachatel má v oblibě samotný akt násilí, který je plný vzrušení z autority prodlužovat mučením a sadismem. Jako příklad bych rád uvedl amerického sériového vraha jménem Edmund Emil Kemper III. U příkladu tohoto podtypu jsem zabloudil až do zámoří, protože Ed Kemper je dle mého názoru ztělesněná charakteristika tohoto podtypu. Jeho tělesné proporce (210 cm a 140 kg) z něj dělali téměř nepřemožitelného.

2.8.2.3.5 Pátý podtyp: vrah z milosrdenství (mercy killer)

Dle pana Andreje Drbohlava rozdělení Holmese a Deburgera na čtyři typy a tři podtypy neobsahují jeden atypický fenomén, kterým je vrah z milosrdenství. Tito vrazi pracují většinou v nemocničních zařízeních a vraždu pacienta považují velmi často za jakousi pomoc při bezbolestném odchodu ze světa. Tito pachatelé zpravidla necítí žádnou vinu, protože jsou přesvědčení, že nepáchají nic špatného. Mercy-killeri jsou totiž velmi silně přesvědčeni, že obětem pomáhají.⁵⁸

⁵⁸ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 34–36, ISBN 9788024743714

3 Praktická část

Cílem bakalářské práce je komparace případů sériových vražd a nalezení společných znaků. Aby mohl být tento cíl splněn, byly vypracovány kazuistiky čtyř známých českých sériových vrahů. Každá kazuistika obsahuje charakteristiku daného vraha, jeho stručný životopis a popis jím spáchaných vražd. Na základě kazuistik je poté zpracována tabulka, která vymezuje právě společné znaky těchto sériových vrahů.

3.1 Jiří Straka – kazuistika č. 1

3.1.1 Charakteristika

Přezdívka: Spartakiádní vrah

Počet obětí: 3

Rok narození: 1969

Modus operandi: Strangulace, znásilnění

Vzdělání: Odborné učiliště

Sexuální preference: brutální sadismus, nekrosadismus, algolagnie, erotická asfyxie

Lokalita vražd: Praha

Věk první vraždy: 16

Vražedná aktivita (rok): 1985

Prediktory: Sexuální agresivita, algolagnie

Typ vraha: Lust, thrill

Pohlaví obětí: Ženy (především mladé dívky)

Trest: Odnětí svobody na deset let nepodmíněně⁵⁹

⁵⁹ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vražd*, Grada Publishing, 2013, s. 414, ISBN 9788024743714

3.1.2 Stručný životopis a popis spáchaných vražd

Jiří Straka, přezdívaný „spartakiádní vrah“, na jaře v roce 1985 napadl v Praze 11 žen, ze kterých tři usmrtil, u dvou se o vraždu pokusil a pět jich znásilnil. Jiří Straka má též na svědomí pět krádeží a tři loupeže.

Jiří Straka se narodil v Praze, roku 1969. Pocházel z normální rodiny a vyrůstal se dvěma sourozenci. Jeho otec byl několikrát pracovat v zahraničí jako zedník, a proto děti vychovávala především matka, která pracovala jako skladová dělnice. Jiří Straka byl obdarován nadprůměrně vysokou inteligencí (kolem 125 bodů), a proto dosahoval na základní škole vynikajících výsledků. Když bylo Strakovi 8 let, byl vyšetřen v Thomayerově nemocnici v Praze na psychiatrickém oddělení. Toto vyšetření odhalilo syndrom psychomotorického neklidu s neurotickými rysy a projevy. V osmdesátých letech studoval na odborném hornickém učilišti. Tam už ale dosahoval spíše průměrných výsledků. V této době se také dopustil několika drobných krádeží.

Mezi 17. únorem a 16. květnem 1985 zaútočil Straka na celkem 11 žen. Většinu svých obětí napadl zezadu a škrtil je tak dlouho, dokud neupadly do bezvědomí. Bezvýhradně těla pak několikrát brutálně znásilnil a ve třech případech napadené ženy tento útok bohužel nepřežily. S každým novým činem se ale jeho brutalita a agresivita stupňovala. K některým mrtvolám se dokonce poté ještě vrátil a zohavil je. Ženy, ať už pražské nebo mimopražské, které se měly zúčastnit nadcházející olympiády, propadaly panice. Jiří Straka byl díky svědeckým přeživších jeho činů ještě téhož roku dopaden a obviněn ze tří vražd, pěti znásilnění, tří loupeží a šesti krádeží. V průběhu celého vyšetřování velmi ochotně spolupracoval a důkladně popisoval všechny své činy. Jevil se jako muž, který si je dobře vědom závažnosti svých činů a také velmi inteligentně. Jedinou lítost, kterou ale projevoval byla nad tím, že byl dopaden.⁶⁰

Jiří Straka byl shledán vinným ze tří vražd a byl odsouzen jako mladiství k nejvyššímu možnému trestu – trestu odnětí svobody na 10 let. Pokud by bylo Strakovi

⁶⁰ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 415, ISBN 9788024743714

v tu dobu o 2 roky víc, hrozil by mu podle tehdy platných zákonů trest smrti. Spolu s trestem odnětí svobody mu bylo uloženo také psychiatricko-sexuologické léčení.⁶¹

Jeho zájem o ženy se projevil již v útlém věku – 6 letech. Už jako malý rád jiné dívky osahával, v pubertě se začal potulovat městem a osahávat jiné dívky. Dokázal dokonce několik hodin strávit na plovárně a pozorovat dámské šatny mezerou v prknech. Jiří Straka se vyžíval v pocitu, že ženu děsí jeho pronásledování, a proto začal sledovat náhodné ženy chodící po Praze. Tato aktivita ho ale později přestane naplňovat a chce se sblížit intimně. Straka si našel partnerku, ale jejich vztah vydržel pouze 2 měsíce, protože jí vadí Strakův enormní zájem o jiné dívky. Vzrušují ho osamělé dívky v temných uličkách Prahy. Pohled na takovou ženu v temné uličce, pomyslení na to, jak takovou ženu v této uličce popadne a dožaduje se pohlavního styku ho ale bohužel vzrušuje na tolik, že zanedlouho přejde k realizaci těchto myšlenek.⁶²

3.1.3 Jiří Straka v bodech

- Jeho patologie je více než zjevná. Odborníci o něm řekli, že je chladnokrevný, pohotově reaguje, inteligentní, jedná s rozmyslem a nepociťuje strach.
- Dokáže s posluchačem manipulovat, podává věci tak, aby z nich vyšel co nejlépe.⁶³
- Jedná se o sexuálně deviantní osobu, s největší pravděpodobností o sadistu nebo sexuálního agresora (typický český sexuální vrah trpí disociální poruchou, obvykle spojenou se sexuální deviací typu sadismu, případně patologické sexuální agresivity).⁶⁴
- Dominantním motivem je motiv sexuální, ale fakt, že oběti také okradl, nám poukazuje na to, že se vyskytuje i motiv majetkový
- Straka vykazoval znaky citové oploštělosti, amorálnosti, schopnost manipulace, nepociťuje strach

⁶¹ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 415, ISBN 9788024743714

⁶² PŘEUČILOVÁ, Isabel. *Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!*. Krimi Revue. Praha: RF HOBBY, 2021 (1), str. 31.

⁶³ KROULÍK, Pavel, *Sexuální vraždy*, Kriminologický sborník, ročník 36, číslo 6, 1992, s. 209– 231

⁶⁴ GILLERNOVÁ, Ilona a BOUKOVÁ, Hedvika, *Vybrané kapitoly z kriminalistické psychologie*, Karolinum, 2006, s. 116, ISBN 80-246-1293-3.

- Je to sadista, nekrosadista, abnormální sexuální agresor a zjevná je i algolagnie ⁶⁵
- Straka se pohyboval v různých částech Prahy (v nočních hodinách a mimo pracovní dny)
- Oběťmi pachatele se stávají nejčastěji mladé dívky, které začne škrtit zezadu, někdy použije škrtidlo
- Oběti jsou neznámé osoby
- Straku můžeme považovat za organizovaného, ale i neorganizovaného pachatele (někdy si nesl škrtidlo, někdy použil například ramínko od podprsenky)
- Napadal osamělé ženy, na každé vykonal násilný pohlavní styk a intravaginální ejakulaci
- Straka často cítil vůči oběťm nenávist a vztek, jako stimulant pachatelovo sexuálního vzrušení sloužil odpor oběti – zvyšuje jeho agresivitu
- Modus operandi se u něj postupně vyvíjel
- Straka je považován za typického českého vraha – pouze základní vzdělání a vykonává nekvalifikovanou práci. ⁶⁶
- Místo útoku = místo činu
- Bylo u něj vysoce pravděpodobné, že ve svých skutcích bude pokračovat i nadále

67

⁶⁵ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 415, ISBN 9788024743714

⁶⁶ GILLERNOVÁ, Ilona a BOUKOVÁ, Hedvika, *Vybrané kapitoly z kriminalistické psychologie*, Karolinum, 2006, s. 116, ISBN 80-246-1293-3.

⁶⁷ KROULÍK, Pavel, *Sexuální vraždy*, Kriminalistický sborník, ročník 36, číslo 6, 1992, s. 209 – 231

3.2 Ladislav Hojer – kazuistika č. 2

3.2.1 Charakteristika

Počet obětí: 5-8

Rok narození: 1958

Modus operandi: znásilnění, strangulace, útoky nožem

Vzdělání: Odborné učiliště, obor sklenář

Sexuální preference: orgánový fetišismus, nekrosadismus, brutální sadismus, nekrofilie, algolagnie, atropofágie

Lokalita vražd: tehdejší Československo, nyní Česká republika

Prediktory: psychopatická osobnost, sexuální agresivita, hypersexualita

Vražedná aktivita: 1978-1982

Věk první vraždy: 20

Typ vraha: lust, thrill

Typ obětí: ženy jakékoliv věkové kategorie

Trest: Trest smrti ⁶⁸

3.2.2 Stručný životopis a popis spáchaných vražd

Ladislav Hojer se narodil roku 1958 v Praze. Jeho rodiče byli prostí lidé, avšak jeho otec brzy zemřel na rakovinu. Jeho matka o děti moc nedbala, podruhé se vdala ale brzy jí také přemohla rakovina. Poté co se jejich nevlastní otec odstěhoval, zůstal Ladislav Hojer bydlet sám se svým bratrem Jaroslavem v bytě na Motole. Výsledky ve škole Ladislav nikdy neměl dobré, jeho IQ bylo 88. Chodil na zvláštní školu a poté se vyučil sklenářem. Více než časté u něj byly konflikty s jeho nadřízenými kvůli jeho pracovní morálce. I to je jeden z důvodů proč v oboru nepracoval moc dlouho. V roce 1978 nastoupil na prezenční vojenskou službu, kterou absolvoval v Liptovském Mikuláši v dnešním Slovensku. Později také v Brně. Poté co přišel z vojny, začal Ladislav pracovat

⁶⁸ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vraždů*, Grada Publishing, 2013, s. 293, ISBN 9788024743714

v Podniku stavební obnovy. Tam pracoval až do svého zatčení 11.2.1982. Zbytek života strávil Hojer na Pankrácké věznici.⁶⁹

Ladislav Hojer byl ale jinak v celku uzavřený a nemluvný muž, který podle všeho za celý svůj život neměl dobrovolný pohlavní styk se ženou. Tento fakt mohl být způsobený nedostatkem inteligence. Hojer neuměl ženy oslovit, nevěděl ani o čem se s nimi bavít. Jak můžeme vidět v zápisu jeho výpovědí, jeho slovník byl velmi omezený. Od mládí neměl žádné kamarády a vedl v celku samotářský život. Hojer velice rád poseděl v jeho oblíbené hospodě Na Homolce, kde dokonce při nezávazném rozhovoru se svými kamarády několikrát naznačil, že o spáchaných vraždách něco ví. Nikdo ho ale nebral vážně. I přes jeho nízkou inteligenci měl ale Ladislav Hojer výbornou fotografickou paměť. Všechny vraždy, které spáchal si dokonale pamatoval. Dokázal přesně určit místo spáchání, dokonce i uvést takové podrobnosti, které zachytili pouze fotografie.

Roku 1978 se Hojer vydal do Děčína na výlet. Účel jeho cesty měl být seznámení s nějakou dívkou. Ač byl velmi stydlivý a ženy jen pozoroval, za touto ženou se vydal. V přítmí u řeky Labe ji povalil na zem a uškrtil. Tento skutek dokonce spáchal necelých 40 metrů od jejího bydliště. Ležící tělo se pokusil znásilnit, ale pohlavně selhal. Do genitálií oběti nakonec vložil kopřivy. O dva roky později měl nastoupit na povinnou vojenskou službu a když cestoval vlakem do Prahy, vyhlédl si v kupé mladou dívku. Sledoval jí na toaletu a tam ji uškrtil a znásilnil. Po vraždě toaletu zamkl a na další zastávce vystoupil.⁷⁰

Brutalita, se kterou trestné činy páchal se stále stupňovala. Nejbrutálnější vraždu totiž Hojer spáchal 31.1.1981 v Brně. V noci na zastávce potkal mladou, teprve 18letou dívku. Ta se zrovna vracela z plesu, a proto Hojera zaujala její krása a oblečení. Dívku odtáhl do parku, s nožem v ruce se jí snažil znásilnit, ale neúspěšně. Hojer jí tedy uškrtil, do nahého mrtvého těla zasadil 39 ran nožem a odřezal dívce obě prsa a genitálie. Ty si pak v igelitové tašce odnesl domů. Několik dní nad úlovkem masturboval, poté ale orgány uvařil a část snědl. Dalším velice brutálním činem byla vražda dívky v oblasti vodní nádrže Ružín. Dívku nejprve uškrtil, poté ji několikrát velmi brutálním způsobem

⁶⁹ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vražd: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006, ISBN 80-87021-06-1. s 92-106

⁷⁰ Ladislav Hojer [online]. Wikipedie: Otevřená encyklopedie, [25.2.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ladislav_Hojer

znásilnil, a nakonec jí uřízl hlavu a zápěstí. Tělo, které nebylo nikdy identifikováno odhodil do vody.

V celé kauze ohledně Ladislava Hojera bylo vytipováno více než 3500 lidí. Během výslechů a dalšího vyšetřování se okruh lidí postupně zmenšoval směrem k Hojerovi. Ten se ale nejprve doznal pouze k jedné vraždě, nicméně po předložení důkazů a zejména pod jejich tíhou se Hojer doznal i k ostatním vraždám. Přiznání podával výlučně písemně, protože se za některé své skutky styděl a odmítal se o nich s kýmkoliv bavit.⁷¹

3.2.3 Ladislav Hojer v bodech

- Patologie Ladislava Hojera je velmi pestrá – převládá u něj brutální sadismus, orgánový fetišismus, nekrosadismus, nekrofilie, algolagnie a antropofagie.
- Byl to primitivní psychopat, velmi asociální a stranil se lidem. Byl to nenápadný introvert se známkami výrazné deviace.
- Postoj Hojera vůči obětem a pozůstalým byl velice bezcitný, brutální a neobjevila se u něj ani známka soucitu, lítosti či pocitu viny.
- Vraždy páchal v přičetném stavu, s předchozím promýšlením a bez známek duševní choroby.
- Ladislav Hojer byl typický lust killer a thrill killer. Vraždil zejména pro vzrušení a sexuální uspokojení. Jeho motivace vzešla ze špatného vztahu se ženami. Nepomohla tomu ani jeho introvertní povaha, zanedbaný vzhled a malé rétorické schopnosti.
- Patologii bychom mohli hledat také v tom, že velmi brzo přišel o oba dvě rodiče. Může tu být tedy souvislost, že se Ladislav po tragických událostech uzavřel sám do sebe.
- Všechny vraždy spáchal jako „mladý dospělý“. První vraždu spáchal ve svých 20 letech a poslední ve 24 letech.
- Spáchaný čin má dle expertů typický sadistický charakter, který je dán několika prvky: rdoušení nebo zacpávání dýchacích cest oběti, brutální servání oděvu (Hojer využíval spíše nůž než ruku), zasazení velkého počtu bodných ran, z nichž

⁷¹ DRBOHLAV, Andrej, *Psychologie sériových vrahů*, Grada Publishing, 2013, s. 293-294, ISBN 9788024743714

většina měla jen malou nebo dokonce nepatrnou hloubku, což ukazuje na potěšení z destrukce a devastace sexuálního objektu, odřezání vybraných partií těla, odnesení odřezaných tkání za účelem další manipulace s nimi.⁷²

⁷² ŠULC, Viktorín, *Lovec přízraků*, Příloha časopisu *Policista*, č. 8, 2008, s. 7

3.3 Ivan Roubal – kazuistika č. 3

3.3.1 Charakteristika

Přezdívka: Doživotní vězeň Havlova svědomí

Počet obětí: 5-8

Rok narození: 1951

Modus operandi: strangulace

Vzdělání: Střední škola zemědělská s maturitou

Náboženská příslušnost: Svědci Jehovovi

Lokalita vražd: Čachrov, Zákupy, Veselí nad Lužnicí, Praha

Prediktory: osobnost defektní, bezcitná, narcistická, egocentrická a sobecká

Vražedná aktivita: 1991 nebo 1992-1994

Věk první vraždy: 30-31

Typ vraha: gain killer

Typ obětí: muži u kterých byl předpoklad finančního zisku

Trest: doživotí⁷³

3.3.2 Stručný životopis a popis spáchaných vražd

Ivan Roubal se narodil roku 1951 v Československu. Město narození není přesně specifikováno, ale v některých zdrojích se uvádí Praha. Odmaturoval roku 1970 na Střední zemědělské škole. Po škole vystřídal mnoho zaměstnání, kdy se živil například jako zootechnik, konduktér, strojvůdce. Po revoluci pracoval také jako černý šerif nebo soukromý zemědělec.

Ivan Roubal byl dvakrát ženatý. S první ženou měl dva syny. Při svém zatčení v roce 1994 nemohla ani jedna z žen uvěřit tomu, že by byl schopný vraždit. Jeho vraždění je dodnes velkou záhadou. Lidé mizeli z jeho okolí, ale jejich těla se buď nikdy nenašla, nebo až po dlouhé době ve značném stádiu rozkladu. O dětství Ivana Roubala

⁷³Ivan Roubal – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Roubal

bohužel neexistují skoro žádné zmínky, tudíž by byly jakékoliv dedukce na toto téma značně irelevantní.⁷⁴

Ivan Roubal byl odsouzen celkově za 7 vražd, které spáchal mezi lety 1991-1994. Objevily se ale spekulace o dalších dvou vraždách. Dle typologie a dle motivu řadíme Roubala do kategorie vrah hédonista s podtypem gain killer. Roubal vraždil pro vlastní obohacení a samotný akt vraždy je následkem prvotního motivu získat určité finanční obohacení. Nikdy se ke svým činům nepřiznal a byl to také dlouhodobý kverulant. Mezi jeho největší kuriozní situace patří například zažalování VZP, kvůli neposkytnutí samonosných punčoch na jeho křečové žíly. Psychiatrické vyšetření, které bylo Roubalovi provedeno, u něj prokázalo značnou psychopatii a sklon k agresivitě. Jeho rozpoznávací schopnosti však zůstali nepozměněné, a proto byl za své činy plně odpovědný. Netrpěl žádnou duševní nemocí a měl také vysoké IQ – 112. Osobnost Ivana Roubala byla nerovnoměrně rozvinutá, silně egocentrická a jeho vztah ke společnosti a obětem byl velmi chladný. Byl velmi bezohledný a cynický, jeho největším potěšením byly peníze a majetek. Byl velmi bezohledný a surový při dosahování svých cílů. Ani agrese a krutost mu nebyly cizí. Pokud se ale dostal do vypjaté situace, uměl se velmi dobře ovládat, díky jeho vysokému stupni sebeovládání a sebekontroly. Měl také velmi časté změny nálad. Díky svým rétorickým schopnostem a bohatému verbálnímu slovníku dokázal skutečnosti prezentovat tak, aby pro něj byly výhodné. Dle jeho vlastních slov byl silně věřící člověk. Působil v náboženské sektě Svědků Jehovových a následně konvertoval k tradičnímu katolicismu. Před soudem vždy uměl vystupovat velice klidně, vedl velké diskuze, které rád prokládal výroky z Bible.⁷⁵

Ivan Roubal začal s páčáním trestné činnosti až v poměrně vysokém věku – zhruba ve 41 letech. Vše začalo koupí statku Pohádka v roce 1991–v obci Čachrov na Klatovsku. Na statku choval slepice a černá vietnamská prasata. Zde se seznámil s Františkem Heppnerem, se kterým měl později podnikat a být jeho obchodní partner. Poté co si Heppner vyřídil všechna povolení, zmizel znenadání i s jeho ruskou přítelkyní. Jediné, co Heppner stihl udělat je to, že si vyzvedl důchod, od té doby o něm nikdo neslyšel. Ivan Roubal tvrdil, že Heppner odjel do Německa, ale zanedlouho začal používat

⁷⁴ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4371-4. s. 389–390

⁷⁵ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. ISBN 80-87021-06-1. s. 168–182

jeho vozidlo a prodávat jeho nábytek. V prosinci roku 1992 zmizel další člověk – 65letý důchodce Václav Horký. Horký vlastnil na Václavském náměstí stánky s bižutérií a Roubala znal a půjčoval mu pravidelně peníze. Horký byl také naposled viděn právě s Roubalem na ulici, poté nasedli do auta a odjeli. Roubal opět tvrdil, že Horký odjel do zahraničí, tentokrát do Belgie za svým dlužníkem. Tělo Horkého se nikdy nenašlo a za mrtvého byl Horký prohlášen až v roce 1995. Mezitím Roubal vybíral z jeho stánků tržbu.

Roku 1993 se po vypuštění Horusického rybníka u Veselí nad Lužnicí našli další ostatky člověka. Později bylo zjištěno, že jde o určitého Josefa Suchánka, který se s Roubalem seznámil přes inzerát a měl navštívit statek Pohádka. Toho Ivan Roubal uškrtil a vhodil do rybníka, vykradl jeho byt, a dokonce disponoval jeho klíči. Později téhož roku byl ve svém bytě nalezen určitý Václav Dlouhý, který nejevil známky života. Dlouhý byl svázán a uškrten, stejně jako předchozí Roubalovi oběti. Kolem krku měl škrťací smyčku od šňůry na prádlo a tou samou šňůrou měl obvázané i genitálie. Jeho byt byl také vykraden. Václav Dlouhý se živil kopírováním pornografických kazet. 8.3.199č provedl Ivan Roubal poslední vraždy. Večer přišel do autopůjčovny ZAPAP, kde svázal 3 lidi. Všechny je svázal do kozelce a nohy jim přivázal ke krku. Petr Kudrna a Peter Magdolen se uškrtili vlastní vahou, ale Jiřímu Semerádovi se povedlo ze svázání vyprostit a zavolat policii. Roubal byl zatčen 30. března.

Osudní proces s Ivanem Roubalem byl zahájen začátkem roku 1996. Trval téměř 4 roky a byl doprovázen mnoha skandály a zvraty. Nakonec byl Roubal odsouzen k doživotnímu trestu odnětí svobody a během procesu několikrát obvinil policii a justici ze spiknutí. Ivan Roubal zemřel v Karvinské věznici v roce 2015 na rakovinu.⁷⁶

3.3.3 Ivan Roubal v bodech

- První vraždu spáchal Ivan Roubal až kolem jednačtyřiceti let
- IQ Ivana Roubala bylo vysoké – IQ 112
- Jeho oběti byli zásadně muži, těm se mstil, anebo z nich měl majetkový prospěch. Využíval jejich osobní automobily, výnosy a byty

⁷⁶ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4371-4. s. 389–390

- Lze mu přičíst organizovanost, své útoky si totiž pečlivě plánoval a o organizovanosti svědčí i fakt, že těla svých obětí vždy důmyslně ukryl
- Jeho zvládání emocí a sebe regulující chování vypovídá i o vysoké emoční inteligenci
- Ivan Roubal pocházel z Prahy
- Soudní řízení doprovázelo několik skandálů – anonymní oznámení bomby v soudní budově, únos dvou obžalovaných ve stejné soudní budově těsně před vynesením rozsudku, ...
- Roubal během procesu několikrát obvinil policii a justici ze spiknutí, soudům dokonce předal kopii dopisu, který byl adresovaný prezidentu Havlovi, v němž dal podnět k trestnímu stíhání tehdejší ministryně spravedlnosti Vlasty Parkanové – „Paní Parkanová je hlavní organizátorka spiknutí proti mně a podle mého názoru se spolu s dalšími neznámými pachateli dopustila trestného činu zločinného spolčení...“⁷⁷
- Orlickým vrahům dodával louh

⁷⁷ Ivan Roubal – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Roubal

3.4 Václav Mrázek – kazuistika č. 4

3.4.1 Charakteristika

Přezdívka: smrt'ák

Počet obětí: 7+

Rok narození: 1925

Modus operandi: střelba, znásilnění

Vzdělání: školní docházku dokončil v 5. třídě obecné školy

Lokalita vražd: Chomutovsko

Prediktory: sadista trpící nekrofilii, citová oploštělost, silně egocentrická osobnost

Vražedná aktivita: 1951-1956

Věk první vraždy: 26 let

Typ vraha: lust, thrill killer

Typy obětí: ženy

3.4.2 Stručný životopis a popis spáchaných vražd

Václav Mrázek se narodil v roce 1925 jako jedno z dvanácti mezi Slaným a Kladnem v malé vesničce Svinařov. Mrázek neměl vůbec jednoduché dětství. Jeho otec pracoval jako dělník a měl se svou družkou celkem 12 dětí, z nichž čtyři zemřeli již v útlém věku. Jeho otec rád pil a domů nenosil moc peněz a opileckou agresivitu si vybíjel na manželce a na dětech. Děti, se ho proto báli a utíkaly před ním. Rodina bydlela ve starém vyřazeném vagonu, protože si lepší bydlení nemohli dovolit. Matka mladého Václava posílala krást jídlo a sourozenci ho následovali. Základní školu ani nedokončil- absolvoval pouze 5 tříd. Po ukončení školy pracoval jako pomocný dělník. Jeho kriminální kariéra tedy začala už v dětství a ani v rodině neměl dobrý vzor. Právě díky krádežím, které páchal i v průběhu vraždění ho následně usvědčili i z vražd. V osobním životě moc úspěchu nesklidil. Od vojenské služby měl milostný vztah se ženou, do které se nejspíš velmi zamiloval. Ta ho ale časem opustila právě kvůli krádežím a jeho neschopnosti se zařadit do společnosti. Může to být počátek jeho vražedné tendence. Tato událost v něm dost pravděpodobně probudila také sexuálního maniaka. V svém životě

měl ale několik milostných vztahů, dle jeho partnerek byl ve vztahu i velmi něžný, jen měl problémy s erekcí. Partnerky ho ale opouštěli nejen kvůli častým krádežím, ale hlavně kvůli tomu, že byl hodně lakomý. Ženy ale moc nepřitahoval, byl vysoký jen asi 164 cm, byl vyhublý, měl ostré tmavé oči a rád oblékal černý delší plášť.⁷⁸

Dle odborných posudků byl Václav Mrázek sadista, trpící nekrofilii. Při výsleších tvrdil, že ho před vraždami sužovala silná bolest hlavy, které ho zbavili pouze vraždy. Za své činy byl odpovědný, jelikož vždy jednal s rozmyslem. Dle odborníků není Mrázek typický nekrofil, poněvadž Mrázka vzrušovala už samotná příprava činu. Několikrát dosáhl orgasmu pouze výstřelem, a proto poté od dalšího jednání upustil. Velmi ho vzrušoval fakt, že oběť výstřelem znehybní a bude si s ní moc dělat cokoliv bude chtít – tedy nachystat pro vlastní uspokojení. Při výslechu dokonce tvrdil, že se jednou snažil vloupat do márnice, aby tam mohl mít sex s mrtvými ženami.

Osobnost Mrázka byla velmi egocentrická, byl velmi citově chladný a asociální, rád se obohacoval na úkor druhých a vůbec netrpěl výčitkami. Motiv jeho vraždění byl čistě sexuální, ale své oběti i okrádal, takže motiv sexuální následuje sekundární loupežná pohnutka. Václav Mrázek dokázal jednat velice racionálně a pohotově, nenechal se poddat emocím a strachu. Jeho oběti byli primárně ženy. Jednou ale zpozoroval milenecký pár, který šel po cestě. Tato situace ho tak rozčílila, že se rozhodl zabít oba dva a na ženě poté vykonat soulož. Mrázek znásilňoval také mladá děvčátka, která vždy nepozorovaně odtáhl někam do ústraní a nad nimi tam vykonal své pohlavní uspokojení.

Svou první vraždu spáchal v roce 1951, tedy ve svých šestadvaceti letech. Svou první oběť si vyhlídl na kole, když při jedné ze svých projížděk potkal teprve patnáctiletou hanu Chloubovou. Mrázek ji nejprve ubil klackem, poté odtáhl do křoví a tam na ní vykonal soulož. Tato vražda se ale liší od ostatním způsobem spáchání, a proto ji kriminalisté s Mrázkem nejdříve nespojili. Václav Mrázek později klacek upgradoval na revolver značky Walter se kterým zabil 5 lidí. Necelý měsíc po první vraždě se Mrázek dopouští své druhé vraždy. Okolo 8 hodiny večer Mrázek potkává 36letou Bronislavu P. dle jeho výpovědi ho už ráno bolela hlava, tak se šel projít na čerstvý vzduch do polí, ale jakmile potkal ženu, bez výstrahy začal střílet. Žena ztratila vědomí a svalila se k zemi. Mrázek později vypověděl, že střelba na ženu ho sexuálně vzrušovala, a to samé její pád

⁷⁸ *Kriminalistika a příbuzné obory* [online]. Copyright © [cit. 27.02.2022]. <https://kriminalistika.eu/muzeumzla/mrazek/mrazek.html>

na zem. Tělo ženy odtáhl na bezpečnější místo, kde ji znásilnil a okradl, tělo poté hodil do potoka. Mrázek na sklonku roku změnil útočnou zbraň z pistole na nůž z důvodu velkého hluku, který pistole vydává. Na konci roku 1951 napadl nožem 2 ženy, které mu ale utekly. Po této zkušenosti se proto Mrázek vrátil zpátky k revolveru a zabil ještě několik lidí. V letech 1953-54 byl Mrázek velice aktivní a začal se zajímat také o malé holčičky. Několik děvčátek se mu podařilo znásilnit.

19.3.1957 byl Václav Mrázek převezen do Prahy a jeho revolver byl poslán na balistickou expertizu. Mrázek byl obviněn celkově ze 127 trestných činů, z toho 7 vražd a 4 pokusy o vraždu. Byl popraven téhož roku ve věznici na Pankráci.⁷⁹

3.4.3 Václav Mrázek v bodech

- Václav Mrázek byl typický lust killer, který vraždí pro vlastní sexuální uspokojení
- Modus operandi: ubití, střelná rána, sekyra, posmrtné pohlavní zneužití
- Po útocích sledoval situaci, zda může pokračovat v dokonání činu včetně ústupu z místa činu v případě možného odhalení
- Patologie je zcela jasná, Mrázek byl sadista se sklony k nekrofilii, byl citově oploštělý a silně egocentrický
- V dětství měl velmi špatné ekonomické zázemí a jeho otec byl velmi agresivní
- Je považován za nejaktivnějšího českého sériového vraha
- Je to organizovaný sériový vrah

⁷⁹ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. s. 102 ISBN 80-87021-06-1.

Diskuze

Pro lepší přehlednost jsem sestavil tabulku, která představuje ucelený obraz kritérií všech čtyřech sériových vrahů. Všichni 4 vrazi pocházejí z České republiky. Kritéria tabulky jsem vybral tak, aby bylo možné z nich vytvořit profil vraha. Společné znaky jsou v tabulce zvýrazněny.

Z tabulky mohu konstatovat, že všichni předložené sériové vrahy jsou vrahy organizovanými. Dalším společným znakem všech čtyř vrahů je výrazná citová oploštělost. 3 z mnou uvedených vrahů byli vrahy, které motivovala převážně jejich sexuální touha a sexuální uspokojení. Ivan Roubal byl gain killer, proto mě trochu překvapila citová oploštělost i u něj. Porucha osobnosti neboli disociální porucha, se dříve nazývala psychopatie, a právě citová oploštělost je jeden z jejích hlavních znaků. Lidé trpící citovou oploštělostí nevykazují žádný zájem o druhé lidi, ale disponují naopak skvělou sebekontrolou, velkým a přirozeným charisma a převážně řečnickým talentem. Dalo by se skoro říct, že citová oploštělost je definicí Ivana Roubala, ale tyto vlastnosti vykazují všichni více uvedení. Jen řečnických schopností nenabyl Ladislav Hojer – ten se naopak vyjadřoval poněkud slangově.

Žádný ze mnou uvedených vrahů ale netrpí psychickou poruchou, která by mu bránila ve vnímání reality. Psychotická osobnost je samozřejmě velmi častým faktorem u sériových vrahů, ale v mé tabulce se ani jeden psychotik nenachází. Václava Mrázka, Jiřího Straku, a i Ladislava Hojera také spojují také sadistické sklony, ať už jde o brutální sadismus, nekrofilii či algolagnii. U Ivana Roubala se ani jedna z těchto sexuálních deviací nevyskytovala. Pro Roubala byl typický narcismus, egocentrismus a převážně sobectví. Jelikož ostatní 3 uvedení vrahy byli sexuální sadisti, neznamená to, že by je vzrušoval pohlavní styk s ženou. Vzrušoval je ten pocit moci, pocit, že právě oni jsou ti, kteří rozhodují o jejich životě a smrti. Mnoho sexuálně motivovaných sériových vrahů dosáhne orgasmu v momentu, kdy oběť zabíjí. Jak jsem ale výše uváděl, například Václava Mrázka vzrušovala už jen samotná představa onoho činu.

U Jiřího Straky i u Václava Mrázka byla primární motivace sexuální, ale u obou by se dalo spekulovat také o sekundární majetkové motivaci. U Ivana Roubala šlo čistě jen o majetkovou motivaci a také o pomstu. U sériových vrahů je také častá nadprůměrně vysoká inteligence. Bohužel z mnou uvedených příkladů byly nadprůměrně inteligentní jen Ivan Roubal a Jiří Straka. Ladislav Hojer byl bohužel

sužován svým dětstvím, které neměl veselé. Jeho rodiče umřeli ve velmi brzkém věku, a proto se musel o vše starat sám. I přes tyto skutečnosti bylo IQ Ladislava Hojera 88, což je průměrné IQ. Inteligenční kvocient Václava Mrázka uveden není, každopádně Václav Mrázek nedokončil ani základní školu. Velký podíl na tom, ale dle mého názoru mělo zázemí, ve kterém mladý Václav Mrázek vyrůstal a opilecká agresivita u jeho otce. O mládí Ivana Roubala jsem nenašel žádné zmínky. Dalším společným znakem mnou vybraných sériových vrahů je fakt, že 3 ze 4 spáchali svou první vraždu ještě před dovršením 30. roku života. Ivan Roubal se první vraždy dopustil mezi 30-31 lety, přesný věk není uveden. Dalším zajímavým faktem je pohlaví obětí sériových vrahů. Každý z uvedených sexuálně motivovaných sériových vrahů vyhledával jako oběti ženy. Jen Ivan Roubal, jakožto gain killer vyhledával majetné muže.

Tabulka č. 2 – vyhodnocení kazuistik⁸⁰

	Jiří Straka	Ladislav Hojer	Ivan Roubal	Václav Mrázek
Patologie pachatele v operandiu dětství	Bez patologie	nejspíše brzká smrt obou rodičů	O jeho dětství není zmínka	Opilství a následná agresivita u jeho otce, špatné ekonomické zázemí
Modus operandi	Strangulace, znásilnění	útoky nožem, strangulace, znásilnění	strangulace - svázání do kozelce	střelba, znásilnění
Typ vraha	Lust, thrill killer	Lust, thrill killer	Gain killer	Lust, thrill killer
Motivace	převážně sexuální uspokojení, vzrušení, majetková motivace	motiv sexuální, vzrušení	Majetkový zisk, převážně peníze, pomsta	motivace především sexuální, sekundární majetková motivace
Patologie	brutální sadismus, nekrosadismus, algolagnie, erotická asfyxie, citová oploštělost	orgánový fetišismus, nekrosadismus. Brutální sadismus, nekrofilie, algolagnie, antropofágie, citová oploštělost	psychopatická, defektní, bezcitná, narcistická, egocentrická a sobecká osobnost, citová oploštělost	Brutální sadismus, nekrofilie, citová oploštělost
Organizovanost x neorganizovanost	Spíše organizovaný	Organizovaný	Organizovaný	Organizovaný
IQ (intelekt)	Nadprůměrně vysoké IQ - kolem 125 bodů	průměrné až mírně podprůměrné - 88 bodů	vyšší IQ - 112	Nedokončil základní vzdělání
Typ obětí	Ženy, převážně ale mladé dívky	ženy, jakékoliv věkové kategorie	muži, u kterých byl předpoklad finančního zisku	Ženy
Věk spáchaní první vraždy	16	20	30 až 31	26

⁸⁰ Vlastní zpracování

Počet obětí	3	5 až 8	5 až 8	7+
----------------	---	--------	--------	----

Závěr

Má bakalářská práce se zabývala tématem sériového vraždění v České republice. V teoretické části bylo objasněno základní názvosloví daného tématu, jako jsou pojmy kriminalita, násilná kriminalita, vrah a pojem vražda. Dále je v teoretické části vysvětleno také názvosloví rozdělení mnohonásobných vrahů. V další kapitole je rozebrána organizovanost a neorganizovanost pachatelů. Dále pak klasifikace pachatelů sériových vražd, a to jak dle motivu, tak klasifikace empirická.

V praktické části jsou zpracovány kazuistiky 4 českých sériových vrahů s cílem nalezení společných znaků těchto vrahů i vražd jimi spáchanými. Závěrem práce je třeba konstatovat, že v úvodu vytyčený cíl bakalářské práce byl splněn. Na základě kazuistik byla zpracována tabulka s několika aspekty spáchaných vražd, kterou jsem vytvořil pro lepší přehlednost. Tabulka je poté shrnuta textem, který tyto společné znaky komentuje. K tomu je ale potřeba dodat, že žádné sériové vraždy, spáchané různými sériovými vrahy nebudou stejné, jelikož každá živá bytost je jedinečná, a proto se modus operandi spáchání v nějakých faktorech liší.

Ačkoliv se v bakalářské práci vytyčený cíl podařil splnit, je třeba podotknout, že fenomén sériových vražd a společné znaky této trestné činnosti je velmi široké téma a nepodařilo se postihnout tuto problematiku v celé šíři.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BURGOIN, S. Bestiální vrazi. Plzeň: Nava, 1994, 224 s.
2. ČÍRTKOVÁ, L. Forezní psychologie, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o.2009, 446 s., ISBN 978-80-7380-213-4
3. ČÍRTKOVÁ, Ludmila, Moderní psychologie pro právníky, Grada Publishing, 2008, 160 s., ISBN 9788024722078
4. DRBOHLAV, Andrej. Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). 472 s., ISBN 978-80-247-4371-4
5. GILLERNOVÁ, Ilona a BOUKOVÁ, Hedvika, Vybrané kapitoly z kriminalistické psychologie, Karolinum, 2006, 280 s., ISBN 80-246-1293-3.
6. GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. Kriminologie. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 588 s. ISBN 978-80-7598-554-5.
7. HOLMES, Ronald a DEBURGER, James, Serial Murder, Newbury Park: Sage, 1988, 164 s.
8. JELÍNEK, J. a kol.: Trestní právo hmotné. Druhé vydání. Praha: Leges, 2010, 477 s. ISBN 978-80-87212-49-3.
9. KELLEHER, Michael a KELLEHER, C.L., Murder Most Rare, Dell Publishing, 1998, 320 s.
10. Kroulík, P. a kol. Odhalování a objasňování závažných TČ proti životu a zdraví. Praha: KÚ VB, 1989, s. 67

11. KROULÍK, Pavel, Sexuální vraždy, Kriminologický sborník, ročník 36, číslo 6, 1992, 242 s.
12. MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, Kriminologie. 2.vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 121 s., ISBN 8071798789
13. PAVLOVSKÝ, Pavel. Soudní psychiatrie pro právníky. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2010. Scripta iuridica. 79 s., ISBN 978-80-87146-36-1
14. PORADA, V. a kol. Kriminologická metodika vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, 232 s., ISBN 978-80-7380-042-0.
15. PORADA, V. A. K. Kriminologie. IURA EDITION, spol. s.r.o., 2007. 604 s., ISBN 978-80-8078-170-5.
16. PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!.Krimi Revue. Praha: RF HOBBY, 2021 (1), 212 s.
17. SCHECHTER, Harold, The Serial Killer Files: The Who, What, Where, How and Why of the Worlds Most Terrifying Murderers, Ballantine Books, New York, 2003, 432 s.
18. SLUŠNÝ, Jaromír. Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století. V Praze: XYZ, 2006, 204 s. ISBN 80-87021-06-1
19. ŠULC, Viktorín, Lovec přízraků, Příloha časopisu Policista, č. 8, 2008, s. 7
20. VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČTA a Jana HULMÁKOVÁ. Základy kriminologie a trestní politiky. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice, 616 s. ISBN 978-80-7400-732-3.
21. ZÁHORSKÁ, Jindřiška. Psychologická intervence při vyšetřování trestných činů. Praha: Portál, 2007. 135 s., ISBN 978-80-7367-236-2.

22. ZAPLETAL, J. Úmyslná usmrcení. Praha, 1980, 61 s.

Elektronické zdroje

1. Statistické přehledy kriminality za rok 2020. Policie České republiky [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2020.aspx>
2. Kriminalita v roce 2021 - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2022 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 13.01.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kriminalita-v-roce-2021.aspx>
3. Ladislav Hojer [online]. Wikipedie: Otevřená encyklopedie, [25.2.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ladislav_Hojer
4. Ivan Roubal – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Roubal
5. Kriminalistika a příbuzné obory [online]. Copyright © [cit. 27.02.2022]. <https://kriminalistika.eu/muzeumzla/mrazek/mrazek.html>
6. <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2022.aspx>

Legislativní dokumenty

1. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
2. Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 4. listopadu 2014, spis. zn. 7 Tdo 1318/2014
3. Rozhodnutí č. 42/1994-I. Sb. rozh. tr.
4. Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 26. července 1993, spis. zn. 4 To 16/1993

Seznam zkratk

BP – Bakalářská práce

TZ – Trestní zákoník

IQ – Inteligenční kvocient

PČR – policie České republiky

TČ – trestný čin

ČR – Česká republika